

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Годишен финансов отчет

Животозастрахователна компания
„Съгласие” АД

31 декември 2022 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	3
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	5
Отчет за промените в собствения капитал	6
Отчет за паричните потоци	8
Пояснения към годишния финансов отчет	9

Отчет за финансовото състояние към 31 декември

Активи	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нематериални активи	5	-	1
Имоти, машини и съоръжения	6	602	699
Инвестиционни имоти	8	111	104
Дългосрочни финансови активи	9	4 364	5 544
Отсрочени данъчни активи	10	3	3
Краткосрочни финансови активи	11	21 199	20 552
Вземания по застрахователни договори	12	243	211
Презастрахователни активи	19	336	203
Търговски и други вземания	13	113	70
Вземания по договори за репо сделки	14	1 166	270
Пари и парични еквиваленти	15	248	97
		28 385	27 754

Съставил: _____
(Марияна Василева)

Изпълнителен директор: _____
(Станислав Димитров)

Дата 28.02.2023 г.

Председател на
Съвета на директорите: _____
(Милен Марков)

Съгласно одиторски доклад от дата 10.04.2023 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество
Регистрационен номер 173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	16.1	11 800	11 800
Резерв от последваща оценка на финансови активи на разположение за продажба	17	(52)	(37)
Други резерви	18	262	262
Натрупани печалби		3 163	1 024
Общо собствен капитал		15 173	13 049
Пасиви			
Застрахователни пасиви	19	12 242	13 722
Пенсионни и други задължения към персонала	22	33	33
Задължения по лизингови договори	7	568	641
Задължения по застрахователни договори	23	199	192
Задължения към презастрахователи		83	21
Задължения към свързани лица	38	4	6
Търговски и други задължения	24	22	22
Данъчни задължения	25	61	68
Общо пасиви		13 212	14 705
Общо собствен капитал и пасиви		28 385	27 754

Съставил: _____
(Марияна Василева)

Изпълнителен директор: _____
(Станислав Димитров)

Дата 28.02.2023 г.

Председател на
Съвета на директорите: _____
(Милен Марков)

Съгласно одиторски доклад от дата 10.04.2023 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество
Регистрационен номер 173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр. 9 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Премиен приход	26	4 665	4 610
Отстъпени премии на презастрахователи	27	(316)	(199)
Премиен приход, нетно		4 349	4 411
Застрахователни суми и обезщетения	28	(4 264)	(3 990)
Получени суми и обезщетения от презастрахователи	28	178	91
Застрахователни суми и обезщетения, нетно		(4 086)	(3 899)
Промяна в застрахователните пасиви, нетно	29	1 613	(492)
Аквизиционни разходи	30	(87)	(94)
Административни разходи	31	(457)	(433)
Разходи за персонала	21.1	(702)	(711)
Други приходи и разходи, нетно	32	10	19
Печалби от преоценка на финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	33	1 276	111
Приходи от лихви	34	213	263
Приходи от дивиденди		24	8
Други финансови приходи и разходи, нетно	35	(14)	59
Печалба/(Загуба) преди данъци		2 139	(758)
Разходи за данъци върху дохода	36	-	(1)
Печалба/(Загуба) за годината		2 139	(759)
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Финансови активи на разположение за продажба:			
- загуби от текущата година	17	(15)	(10)
Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци		(15)	(10)
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината		2 124	(769)

Съставил: _____
(Марияна Василева)

Изпълнителен директор: _____
(Станислав Димитров)

Дата 28.02.2023 г.

Председател на
Съвета на директорите: _____
(Милен Марков)

Съгласно одиторски доклад от дата 10.04.2023 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество
Регистрационен номер 173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр. 9 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината,
приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Резерв от последваща оценка на финансови активи на разположение за продажба	Други резерви	Натрупана печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	11 800	(37)	262	1 024	13 049
Печалба за годината	-	-	-	2 139	2 139
Друг всеобхватна загуба:					
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:					
Финансови активи на разположение за продажба:					
- загуби от текущата година	-	(15)	-	-	(15)
Общо всеобхватен доход за годината	-	(15)	-	2 139	2 124
Салдо към 31 декември 2022 г.	11 800	(52)	262	3 163	15 173

Съставил: _____
(Марияна Василева)

Изпълнителен директор: _____
(Станислав Димитров)

Дата 28.02.2023 г.

Председател на
Съвета на директорите: _____
(Милен Марков)

Съгласно одиторски доклад от дата 10.04.2023 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество
Регистрационен номер 173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината,
приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Резерв от последваща оценка на финансови активи на разположение за продажба	Други резерви	Натрупана печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2021 г.	11 800	(27)	242	1 803	13 818
Заделяне на резерви	-	-	20	(20)	-
Загуба за годината	-	-	-	(759)	(759)
Друг всеобхватна загуба:					
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:					
Финансови активи на разположение за продажба:					
- загуби от текущата година	-	(10)	-	-	(10)
Общо всеобхватен доход за годината	-	(10)	-	(759)	(769)
Салдо към 31 декември 2021 г.	11 800	(37)	262	1 024	13 049

Съставил: _____
(Марияна Василева)

Изпълнителен директор: _____
(Станислав Димитров)

Дата 28.02.2023 г.

Председател на
Съвета на директорите: _____
(Милен Марков)

Съгласно одиторски доклад от дата 10.04.2023 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество
Регистрационен номер 173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Оперативна дейност			
Получени застрахователни премии		4 645	4 543
Изплатени застрахователни обезщетения		(4 109)	(3 822)
Постъпления свързани със съзастраховане		505	542
Плащания свързани със съзастраховане		(516)	(518)
Плащания по презастрахователни договори		(125)	(103)
Постъпления по презастрахователни договори		37	81
Плащания към доставчици		(321)	(299)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(726)	(734)
Платени аквизиционни разходи		(85)	(91)
Други постъпления от оперативна дейност		73	78
Други плащания за оперативна дейност		(219)	(192)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		(841)	(515)
Инвестиционна дейност			
Постъпления от правителствени ценни книжа		277	186
Получени лихви		181	266
Постъпления от продажба на други финансови активи		1 293	8 693
Плащания за покупка на други финансови активи		(645)	(5 063)
Получени дивиденди		-	11
Други постъпления от инвестиционна дейност		-	90
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		1 106	4 183
Финансова дейност			
Постъпления по договори за репо на ценни книжа	14	-	7 777
Плащания по договори за репо на ценни книжа	14	-	(11 347)
Плащания по лизингови договори	7	(114)	(111)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(114)	(3 681)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		151	(13)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	15	97	110
Пари и парични еквиваленти в края на годината	15	248	97

Съставил: _____
(Марияна Василева)

Изпълнителен директор: _____
(Станислав Димитров)

Дата 28.02.2023 г.

Председател на
Съвета на директорите: _____
(Милен Марков)

Съгласно одиторски доклад от дата 10.04.2023 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество
Регистрационен номер 173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр. 9 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Пояснения към годишния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Застрахователно акционерно дружество Животозастрахователна компания (ЖЗК) „Съгласие“ АД („Застрахователят“) е учредено с Решение от 08.03.2007 г. на Софийски градски съд с фирмено дело № 3644/2007 г. Седалището и адресът на управление на Дружеството са гр. София 1303, бул. „Тодор Александров“ № 117. Мястото на дейността е гр. София, бул. „Тодор Александров“ № 117, ет. 7.

Дружеството има едностепенна форма на управление, която се състои от Съвет на директорите в състав:

- Председател: Милен Марков;
- Изпълнителен директор: Станислав Димитров;
- Независим член: Диляна Германова.

ЖЗК „Съгласие“ АД се представлява от изпълнителния директор и председателя на Съвета на директорите, само заедно.

Към 31 декември 2022 г. акционерите на ЖЗК „Съгласие“ АД са както следва:

- „Уеб Финанс Холдинг“ АД
- ПОК „Съгласие“ АД
- НДФ Конкорд Фонд-7 САУТ ИЙСТ ЮРЪП
- НДФ Динамик
- Конкорд Фонд-8 Алтернативен Инвестиционен Фонд АД

Основната дейност на ЖЗК „Съгласие“ АД е застраховане на лица срещу събития, свързани с живота, здравето или телесната цялост.

С Решение № 1211-ЖЗ от 20 декември 2006 г. на Комисията за финансов надзор, ЖЗК „Съгласие“ АД притежава следните лицензи за извършване на своята дейност:

Вид застраховка	Дата на лиценза
Застраховка „Живот“ и рента	20.12.2006 г.
Застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд	20.12.2006 г.
Допълнителна застраховка	20.12.2006 г.

С Решение № 77-ЖЗ от 06 февруари 2012 г. на Комисията за финансов надзор ЖЗК „Съгласие“ АД притежава лиценз за извършване на своята дейност:

Вид застраховка	Дата на лиценза
Застраховка „Злополука“	06.02.2012 г.
Детска застраховка	29.10.2013 г.

Към 31 декември 2022 г. броят на персонала е 24 служители (2021 г.: 28).

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Годишният финансов отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Върху размера на реализирания от Дружеството премиен приход влияние оказва и спецификата на застрахователния му портфейл, който включва придобити от „Дженерали Животозастраховане“ АД договори, голям процент, от които изтичат в период до 2024 г. В резултат на това през 2022 г. са изтекли 250 бр., а през 2023 г. се очаква да падежират 158 бр. животозастрахователни договора със спестовен характер.

ЖЗК „Съгласие“ АД успешно прилага заложените в бизнес стратегията на дружеството задачи и продължава да се развива чрез привличане на нови клиенти, обслужване на настоящи клиенти, включително чрез подновяване на застраховки, сключване на договори по обществени поръчки и конкурси, стратегическо партньорство с банки и застрахователни посредници.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукцията и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

Годишни подобрения 2018-2021 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
  - МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.
  - МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.
- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Редица нови стандарти са в сила за годишни периоди, започващи след 1 януари 2022 г., които допускат по-ранно им прилагане. Въпреки това, Дружеството не се е възползвало от предоставената възможност за по-ранното им прилагане при изготвянето на финансовите отчети за финансовата 2022 година. Дружеството започва да прилага МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти за първи път на 1 януари 2023 г. Тези стандарти въвеждат значителни промени в счетоводното отчитане на застрахователни и презастрахователни договори и финансови инструменти и се очаква да окажат съществено влияние върху финансови отчети на Дружеството в периода на първоначалното им прилагане.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива

несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Ръководството счита, че горните изменения няма да окажат влияние върху финансовите показатели на финансовия отчет.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Ръководството счита, че горните изменения няма да окажат влияние върху финансовите показатели на финансовия отчет.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., прието от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Ръководството счита, че горните изменения няма да окажат влияние върху финансовите показатели на финансовия отчет.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера или момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период и да се приведе в съответствие формулировката на текстовете във всички засегнати параграфи, за да се изясни „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличните права „в края на отчетния период“ трябва да влияят върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Ръководството счита, че горните изменения няма да окажат влияние върху финансовите показатели на финансовия отчет.

Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС

Измененията на МСФО 16 изискват от Дружеството продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в печалбата или загубата печалба или загуба, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

Ръководството счита, че горните изменения няма да окажат влияние върху финансовите показатели на финансовия отчет.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., не е приет от ЕС

Ръководството счита, че горното изменение няма да окаже влияние върху финансовите отчети на Дружеството.

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

Ръководството очаква, че когато се приложат тези промени ще имат съществен и всеобхватен ефект върху финансовите отчети на ЖЗК „Съгласие“ след датата на влизане в сила на МСФО 17. Детайлна информация от първоначалният ефект от приемане на МСФО 17 е представен в следващите страници.

Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Дружеството е приложило право на избор за временно освобождаване от прилагането на МСФО 9 до 1 януари 2023 г. за дружества, чиято дейност е предимно свързана със застраховане.

3.3. Очаквано въздействие на МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти, в сила от 1 януари 2023 г. приети от ЕС

Дружеството е оценило очакваното въздействие, което първоначалното прилагане на МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти ще има върху финансовия отчет.

Посочените оценки по-долу са предварителни, тъй като цялата работа и процедури по прехода към новите стандарти не са напълно завършени или все още те са на тестови етап. Действителното въздействие от прилагането на МСФО 17 и МСФО 9 от 1 януари 2023 г. и 2022 г. може да се промени, защото:

- Дружеството продължава да усъвършенства новите счетоводни процеси и вътрешни контроли, необходими за прилагане на МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти;
- Новите системи и свързаните с тях контроли не са функционирали за по-дълъг и достатъчен период и не са провеждани паралелни тестове;
- Дружеството не е финализирано тестването и оценката на контролите върху своите съществуващи ИТ системи и необходимите промени в своята управленска рамка и
- Използваните нови счетоводни политики, предположения, преценки и техники за оценка подлежат на промяна, докато Дружеството финализира своите първи финансови отчети, които включват датата на първоначалното им прилагане.

Ръководството осъзнава предизвикателствата във връзка с влизането в сила на МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти и съзнава своята отговорност за адекватното и своевременно обезпечаване на необходимия експертен и технически капацитет и финансов ресурс за прилагане на новите стандарти.

Очаква се с влизането в сила на МСФО 17 и МСФО 9 да се породят допълнителна необходимост от експертен капацитет, съответно допълнително повишение на компетенциите и квалификацията на човешките ресурси.

Влизането в сила на МСФО 17 Застрахователни договори и на МСФО 9 Финансови инструменти налага промени в процедурите и политиките на Дружеството, като се очаква през 2023 г. приетите вече да претърпят допълване, с натрупването на практически опит и след установяване на резултатите за по-дълъг период.

През 2023 г. Ръководството на Застрахователя ще насочи своето внимание към прилагане на изискванията за признаване, измерване и оповестяване в съответствие с влизането в сила на новите стандарти за финансово отчитане МСФО 17 и МСФО 9, като същевременно осигури техническия и финансов ресурс, който е необходим за безпроблемното прилагане на новите изисквания.

3.3.1. Очаквано въздействие на МСФО 17 Застрахователни договори, в сила от 1 януари 2023 г. приет от ЕС

МСФО 17 Застрахователни договори заменя едноименния МСФО 4 Застрахователни договори и влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., с разрешено ранно приемане. ЖЗК Съгласие АД ще приложи МСФО 17, считано от 1 януари 2023 г., което означава че ЖЗК Съгласие АД, като застрахователно дружество, следва да изготви и представи сравнителни данни за 2022 г., в съответствие с изискванията и разпоредбите на МСФО 17.

Застрахователят е оценил вероятните ефекти от първоначалното прилагане на МСФО 17 върху финансовия отчет. Очакваните промени върху собствения капитал преди и след данъци са представени по-долу. Корекцията в собствения капитал е както следва:

	1.1.2022 ‘000 лв.	1.1.2023 ‘000 лв.
Оценка за увеличение, в собствения капитал в резултат на приемане на новите стандарти	2 069	2 745
Общ ефект от корекция по МСФО 17	2 069	2 745
Ефект от данъчно облагане	(207)	(275)
Общ ефект от корекция по МСФО 17, нетно от данъци	1 862	2 470

Корекцията в собствения капитал по видове продукти е както следва:

	1.1.2022 ‘000 лв.	1.1.2023 ‘000 лв.
Видове застраховка:		
<i>Злополука</i>	56	17
<i>Критично заболяване</i>	37	40
<i>Допълнителна застраховка (без критично заболяване)</i>	152	200
<i>Спестовно животозастраховане</i>	(2 290)	(23)
<i>Застраховка, свързана с инвестиционен фонд</i>	4 056	2 393
<i>Рискова застраховка</i>	58	118
Общо промени по видове договори:	2 069	2 745

Размер на задълженията по МСФО 17 към двата съпоставими периода са както се следва:

Структура на задълженията по застрахователни договори	1.1.2022 ‘000 лв.	1.1.2023 ‘000 лв.
Настояща стойност на паричните потоци за изпълнение	9 624	7 688
Очаквана корекция за нефинансов риск	682	329
Очакван марж на договорени услуги	238	601
Обременителни договори	1 144	1 144
Очаквана сума на задължения по МСФО 17	11 688	9 762

Със влизането в сила на МСФО 17 и заместването на МСФО 4, Застрахователят е идентифицирал следните очаквани промени в своята дейност:

Идентифициране на договори в обхвата на МСФО 17 Застрахователни договори:

МСФО 17 Застрахователни договори установява принципи за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на застрахователни договори, презастрахователни договори и застрахователен договор с характеристики на пряко участие.

При идентифициране на договори в обхвата на МСФО 17 Застрахователни договори, Застрахователят е преценило дали набор или поредица от договори трябва да се третират като един договор и дали вградените деривати, инвестиционните компоненти и компонентите за стоки и услуги трябва да бъдат разделени и се отчитат по друг стандарт. За застрахователните и презастрахователните договори Застрахователят очаква значителни промени, произтичащи от прилагането на тези изисквания.

I. Признаване

Застрахователят ще признава група от застрахователни договори, които издава, на най ранната от следните дати:

- а) началото на периода на покритие на групата от договори;
- б) датата, на която стане дължимо първото плащане от притежател на застрахователна полица в групата; както и
- в) за група от обременяващи договори, когато групата стане обременяваща.

II. Ниво на агрегиране

Съгласно МСФО 17 Застрахователните договори се обединяват в групи за целите на оценяването. Групите договори се определят чрез първо идентифициране на портфейли от договори, всеки от които включва договори, подложени на подобни/сходни рискове и управлявани заедно. Очаква се договорите в различни продуктови линии на Застрахователя да бъдат в различни портфейли. След това всяко портфолио се разделя на годишни кохорти (т.е. по година на издаване), а всяка годишна кохорта на три групи:

- всички договори, които са обременителни при първоначално признаване;
- всички договори, които при първоначално признаване не са със значителна вероятност да станат обременителни впоследствие; и
- всички оставащи договори в годишната кохорта.

Договорите в рамките на портфейл, които биха попаднали в различни групи само защото законът или нормативната уредба изрично ограничават практическата способност на Застрахователя да определя различна цена или ниво на ползи за притежателите на полици с различни характеристики, са включени в една и съща група.

Когато даден договор бъде признат, той се добавя към съществуваща група от договори или, ако договорът не отговаря на условията за включване в съществуваща група, той формира нова група, към която могат да се добавят бъдещи договори. Групи презастрахователни договори се създават така, че всяка група да включва единичен договор.

Изискванията за ниво на агрегиране на МСФО 17 Застрахователни договори ограничават в бъдеще компенсирането на печалби по групи печеливши договори, които обикновено се отлагат като Марж на договорената услуга (CSM), срещу загуби по групи обременителни договори, които се признават незабавно. В сравнение с нивото, на което се извършва тестът за адекватност на пасивите съгласно МСФО 4 (т.е. ниво портфейл от договори), нивото на агрегиране съгласно МСФО 17 Застрахователни договори е по-подробно и ръководството очаква да доведе до повече договори, идентифицирани като обременителни и загуби по обременителни договори да бъдат разпознати по-рано.

В следващата таблица са представени идентифицираните договори с обременителен характер по видове застраховка:

Портфейл по МСФО 17	Финансов резултат '000 лв.	Вид група
Застраховка с инвестиционен фонд	(54)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(332)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(275)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(128)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(39)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(2)	Обременителна

Портфейл по МСФО 17	Финансов резултат '000 лв.	Вид група
Застраховка с инвестиционен фонд	(1)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(7)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(4)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(1)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(4)	Обременителна
Допълнителна застраховка, без критично заболяване	(6)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(21)	Обременителна
Спестовно животозастраховане	(255)	Обременителна
Застраховка с инвестиционен фонд	(3)	Обременителна
Злополука	(10)	Обременителна
Спестовно животозастраховане	(2)	Обременителна
Обща сума на обременителни договори	(1 144)	

III. Граници на договора

Съгласно изискванията на МСФО 17 Застрахователни договори оценката на група договори включва всички бъдещи парични потоци в границите на всеки договор.

Идентифицираните граници на договорите по продукти, в рамките на които се очаква да се обхванат всички възможни парични потоци и максималния срок на действието им е както следва към 31.12.2021 г.:

FSC LOB	до 3 години	от 3 до 5 години	над 5 години	Общо
Застраховка „Живот“	497	286	508	1 291
Застраховка „Живот“ на кредитополучатели	684	327	422	1 433
Срочна застраховка „Живот“	672	103	3	778
Пенсионна	11	2	6	19
Женитбена и детска застраховка	304	183	513	1 000
Фондполица	133	65	578	776
Допълнителна застраховка „Злополука“	993	292	814	2 099
Застраховка „Критично заболяване“	31	42	107	180
Злополука	800	-	-	800
Общо	4 125	1 300	2 951	8 376

Към 31.12.2022 г. границите на договорите по продукти, в рамките на които се очаква да се обхванат всички възможни парични потоци са с максимален срок на действие, са както следва:

FSC LOB	до 3 години	от 3 до 5 години	над 5 години	Общо
Застраховка „Живот“	411	307	412	1 130
Застраховка „Живот“ на кредитополучатели	720	336	457	1 513
Срочна застраховка „Живот“	756	248	3	1 007
Пенсионна	11	3	3	17
Женитбена и детска застраховка	292	176	424	892

Фондполица	106	85	505	696
Допълнителна застраховка „Злополука“	1 020	444	707	2 171
Застраховка „Критично заболяване“	34	36	98	168
Злополука	895	-	-	895
Рента Защита	18	-	-	18
Общо	4 263	1 635	2 609	8 507

Застрахователни договори

За застрахователните договори паричните потоци са в границите на договора, ако произтичат от съществени права и задължения, които съществуват през отчетния период, в който Застрахователят може да принуди притежателя на полицата да плаща премии или има съществено задължение да предоставя услуги (включително застрахователно покритие и инвестиционни услуги). Същественото задължение за предоставяне на услуги приключва, когато:

- Застрахователят има практическата способност да преоцени рисковете на конкретния притежател на полица и може да определи цена или ниво на ползи, което напълно отразява тези преоценени рискове; или
- Застрахователят има практическата възможност да преоцени рисковете на портфейла, който съдържа договора и може да определи цена или ниво на ползи, които напълно отразяват рисковете на този портфейл, а ценообразуването на премиите до датата на преоценка не взема предвид рисковете, които се отнасят за периоди след датата на преоценката.

Инвестиционният договор с допълнителен негарантиран доход

Такива договори не включват прехвърляне на значителен застрахователен риск. Поради това изискванията на МСФО 17 за застрахователни договори са изменени за инвестиционните договори с допълнителен негарантиран доход, както следва:

- а) датата на първоначално признаване е датата, на която Застрахователят става страна по договора;
- б) рамките на договора се променят по такъв начин, че паричните потоци да бъдат включени в рамките на договора, ако те произтичат от материално задължение на Застрахователя да предоставя парични средства на настояща или бъдеща дата.
- в) разпределянето на маржа на договорената услуга се изменя по такъв начин, че Застрахователят признава маржа на договорената услуга за срока на групата от договори по систематичен начин, отразяващ прехвърлянето на инвестиционни услуги по договора.

При застрахователен договор с допълнителен негарантиран доход, паричните потоци са в границите на договора, ако произтичат от съществено задължение на Застрахователя да достави парични средства на настояща или бъдеща дата. Застрахователят няма съществено задължение да доставя парични средства, ако има практическата възможност да определи цена за обещанието да достави паричните средства, която напълно отразява размера на обещаните парични средства и свързаните с това рискове.

Презастрахователни договори

За презастрахователни договори паричните потоци са в границите на договора, ако произтичат от съществени права и задължения, които съществуват през отчетния период, в който Застрахователят следва да плаща суми на презастрахователя или има

материално право да получава услуги от презастрахователя. Същественото право за получаване на услуги от презастрахователя се прекратява, когато презастрахователят:

- има практическата способност да преоценява прехвърлените към него рискове и може да определи цена или ниво на ползи, което напълно отразява тези преоценени рискове; или
- има материално право да прекрати покритието.

IV. Измерване – Общ преглед

МСФО 17 Застрахователни договори въвежда модел за измерване, базиран на оценките на настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които се очаква да възникнат, по време на изпълнение на сключените застрахователни договори. Също така изисква да се изчислява корекция за нефинансов риск, както и Марж на договорената услуга (CSM).

Договорите подлежат на различни изисквания в зависимост от това дали са класифицирани като договори с пряко участие или договори без елементи на пряко участие. Договорите за пряко участие са договори, които по същество са договори за услуги, свързани с инвестиция, при които Застрахователят обещава възвръщаемост на инвестицията въз основа на основни позиции. Те са договори, за които в началото:

- договорните условия уточняват, че притежателят на полицата участва в дял от ясно идентифицирана група от базисни позиции;
- Застрахователят очаква да плати на притежателя на полицата сума, равна на значителен дял от възвръщаемостта на справедливата стойност на основните позиции; и
- Застрахователят очаква значителна част от всяка промяна в сумите, които трябва да бъдат изплатени на притежателя на полицата, да варира в зависимост от промяната в справедливата стойност на основните позиции.

Очаква се всички застрахователни договори свързани с инвестиции (Фонд полица) да бъдат класифицирани като договори за директно участие.

Очаква се всички други застрахователни договори и всички презастрахователни договори да бъдат класифицирани като договори без характеристики на пряко участие. В процеса на прилагане на стандарта ръководството ще направи допълнителен преглед за целите на правилното прилагане на новия стандарт МСФО 17.

Подход на разпределянето на премията

Това е опционен опростен модел за измерване в МСФО 17 Застрахователни договори, който е наличен за застрахователни и презастрахователни договори, които отговарят на критериите за допустимост.

Застрахователят може да прилага този подход, когато:

- периодът на покритие на всеки застрахователен договор в Застрахователя е една година или по-малко и
- Застрахователят разумно очаква, че получената оценка на задължението за оставащо покритие няма да се различава съществено от резултата от прилагането на общия модел на оценка.

Ръководството е направило преценка и не очаква да прилага този подход за издаваните от Застрахователя застрахователни договори.

V. Измерване – Договори за застраховка живот

Застрахователни договори и инвестиционни договори с допълнителен негарантиран доход (DPF).

При първоначалното признаване Застрахователят ще оцени група договори като общата сума на:

- (а) паричните потоци от изпълнението, които включват оценки на бъдещи парични потоци, коригирани, за да отразят стойността на парите във времето и свързаните финансови рискове, и корекция на риска за нефинансов риск;
- (б) Марж на договорената услуга (CSM). Паричните потоци от изпълнение на група договори не отразяват риска от неизпълнение на Застрахователя.

Целта на Застрахователя при оценяването на бъдещите парични потоци е да определи очакваната стойност на набор от сценарии, които отразяват пълния набор от възможни резултати. Паричните потоци от всеки сценарий ще бъдат дисконтирани и претеглени с очакваната вероятност за този резултат, за да се извлече очаквана настояща стойност.

Всички парични потоци ще бъдат дисконтирани с помощта на безрискови криви на доходност, които в случая са кривите на EIOPA.

Корекцията на риска за нефинансов риск за група договори, определена отделно от другите оценки, е компенсацията, която Застрахователят би изисквал за поемане на несигурност относно размера и времето на паричните потоци, които произтичат от нефинансов риск. Корекцията за застрахователен (нефинансов) риск се изчислява като 99,5 процентил на нормалното разпределение на бъдещия нетен месечен недисконтиран отрицателен паричен поток за Застрахователя от застрахователна дейност.

Марж на договорената услуга (CSM) на група договори представлява нереализираната печалба, която Застрахователят ще признае, тъй като предоставя услуги по тези договори. При първоначално признаване на група договори, те не биха били обременителни, ако сборът от следното е нетен входящ поток:

- (а) паричните потоци за изпълнение;
- (б) всякакви парични потоци, възникващи на тази дата;
- (в) всяка сума, произтичаща от отписването на активи или пасиви, признати преди това за парични потоци, свързани с договори на Застрахователя (включително активи за парични потоци от придобиване на застраховки).

В този случай CSM се измерва като равна и противоположна сума на нетния входящ поток, което води до липса на приходи или разходи, възникващи при първоначалното признаване. Ако общата сума на дадена група договори е нетен изходящ поток, тогава тази група е обременителна и нетният изходящ поток обикновено се признава като загуба в печалбата или загубата.

Създава се компонент на загуба, за да посочи сумата на нетния изходящ паричен поток, който определя сумите, които впоследствие се представят в печалбата или загубата като сторниране на загуби по обременяващи договори и се изключват от застрахователните приходи.

Впоследствие балансовата стойност на група договори към всяка отчетна дата е сумата от задължението за остатъчно покритие и задължението за възникнали искове. Задължението за остатъчно покритие включва:

- (а) паричните потоци от изпълнението, които се отнасят до услуги, които ще бъдат предоставени по договорите в бъдещи периоди
- (б) всеки оставащ Марж на договорената услуга (CSM) към тази дата.

Отговорността за възникнали искиове включва паричните потоци за изпълнение на възникнали искиове и разходи, които все още не са изплатени, включително искиове, които са възникнали, но все още не са отчетени. Паричните потоци от изпълнение на групи договори се измерват към датата на отчета, като се използват текущи оценки на бъдещи парични потоци, текущи дисконтови проценти и текущи оценки на корекцията на риска за нефинансов риск.

Промените в паричните потоци от изпълнението се признават, както следва:

<ul style="list-style-type: none"> • Промени във връзка с бъдещи услуги	<ul style="list-style-type: none"> • Ще се коригира срещу маржа на договорената услуга (или в печалбата или загубата, ако договорите са обременяващи)
<ul style="list-style-type: none"> • Промени свързани с текущи или минали услуги	<ul style="list-style-type: none"> • Ще се признават в отчета за печалбата или загубата от застрахователна дейност
<ul style="list-style-type: none"> • Ефект от времевата стойност на парите, финансов риск и промени в бъдещите парични потоци	<ul style="list-style-type: none"> • Ще се признават като финансови приходи или разходи на застрахователя

Размерът на Марж на договорената услуга (CSM) се коригира впоследствие само за промени в паричните потоци от изпълнение, които се отнасят до бъдещи услуги и други определени суми. Признава се в печалбата или загубата, когато услугите са предоставени. Марж на договорената услуга (CSM) на всяка отчетна дата представлява печалбата в групата договори, която все още не е призната в печалбата или загубата, тъй като се отнася до бъдещо обслужване.

Презастрахователни договори

Застрахователят ще прилага същите счетоводни политики за оценяване на група презастрахователни договори със следните модификации:

Балансовата стойност на група от презастрахователни договори към всяка отчетна дата е сумата от актива за оставащо покритие и актива за възникнали искиове. Активът за оставащо покритие включва:

- а) паричните потоци от изпълнението, които се отнасят до услуги, които ще бъдат получени по договорите в бъдещи периоди ;
- б) всеки оставащ марж на договорената услуга (CSM) към тази дата;

Застрахователят ще измери приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещи парични потоци, като използва предположения, които са в съответствие с тези, използвани за измерване на приблизителните оценки на настоящата стойност на бъдещи парични потоци за основните застрахователни договори, с корекция за всеки риск от неизпълнение от презастрахователя. Ефектът от риска от неизпълнение на презастрахователя се оценява на всяка отчетна дата и ефектът от промените в риска от неизпълнение се признава в резултата от застрахователната услуга в печалбата или загубата.

Корекцията на риска за нефинансов риск ще представлява размера на риска, прехвърлен от Застрахователя на презастрахователя.

Маржът на договорената услуга (CSM) на група от презастрахователни договори представлява нетен разход или нетна печалба при закупуване на презастраховане. Оценява се така, че при първоначалното признаване не възникват приходи или разходи, освен че Застрахователят ще:

- признава всеки нетен разход за закупуване на презастрахователно покритие незабавно в печалбата или загубата като разход, ако е свързан със застрахователни събития, настъпили преди закупуването на Застрахователя; и
- признава доход, когато признава загуба при първоначално признаване на обременителни базисни договори, ако презастрахователният договор е сключен преди или по същото време, когато са признати обременителните базисни договори. Създава се компонент за възстановяване на загуби, който определя сумите, които впоследствие се оповестяват като сторнирани възстановяване на загуби от презастрахователните договори и се изключват от разпределението на платените презастрахователни премии.

Маржът на договорената услуга (CSM) се коригира впоследствие само за определени суми и се признава в печалбата или загубата при получаване на услуги.

Застрахователни договори с характеристики на пряко участие

Общият модел на измерване се прилага при първоначално признаване на договори с директно участие по същия начин, както се прилага за договори без директно участие за участие. При последващо измерване се очаква да възникват разлики в рамките на третиране на маржа на договорената услуга (CSM), което включва модификации, които отразяват специфичния характер на такива договори за пряко участие.

Модификациите на общия модел на измерване на следващите измервания отразява идеята, че Застрахователят в значителна степен предоставя услуги, свързани с инвестиции, и е компенсирани за услугите с такса, която се определя по отношение на основните позиции. Тоест третирането на промените в маржа на договорената услуга (CSM) ще се различава от общия модел по договорите без директно участие

Парични потоци от придобиване на Застрахователни договори – Аквизиционни разходи

Паричните потоци от придобиване на застраховки възникват от дейностите по продажба, подписване и стартиране на група договори, които са пряко свързани с портфейла от договори, към които принадлежи Застрахователят. Съгласно МСФО 17 за животозастрахователни договори паричните потоци от придобиване на застраховки се разпределят към групи договори, като се използват систематични и рационални методи, базирани на общите премии за всяка група.

Паричните потоци от придобиване на застраховки, които са пряко свързани с група договори (напр. невъзстановими комисионни, платени при издаване на договор), се разпределят само към тази група и към групите, които ще включват подновяване на тези договори. Разпределението за подновяване ще се прилага само за определени срочни договори за живот и критични заболявания, които имат едногодишен период на покритие. Застрахователят очаква да възстанови част от свързаните парични потоци от придобиване на застраховки чрез подновяване на тези договори. Разпределението за подновявания ще се основава на начина, по който Застрахователят очаква да възстанови тези парични потоци.

Съгласно МСФО 17 Застрахователни договори само паричните потоци от придобиване на застрахователни договори, които възникват преди признаването на свързаните застрахователни договори, се признават като отделни активи и се тестват за възстановимост, докато други парични потоци от придобиване на Застрахователни договори се включват в оценките на настоящата стойност на бъдещите парични потоци като част на измерването на свързаните Застрахователни договори.

МСФО 17 Застрахователни договори ще изисква Застрахователят да оценява на всяка отчетна дата дали факти и обстоятелства показват, че даден актив за придобиване на

застрахователни парични потоци може да бъде обезценен. Ако е обезценен, тогава Застрахователят ще:

- а) признава загуба от обезценка в печалбата или загубата, така че балансовата стойност на актива да не надвишава очаквания нетен паричен поток за свързаната група; и
- б) ако активът е свързан с бъдещи подновявания, признава загуба от обезценка в печалбата или загубата до степента, до която очаква тези парични потоци от придобиване на застраховка да надвишат нетния паричен поток за очакваните подновявания и този излишък вече не е признат като загуба от обезценка съгласно (а).

Застрахователят ще възстанови всички загуби от обезценка в печалбата или загубата и ще увеличи балансовата стойност на актива до степента, в която условията за обезценка са се подобрили.

Оценка на въздействието

Съгласно МСФО 17, всички печалби ще бъдат признати в печалбата или загубата през целия живот на договорите и това ще се ръководи основно от времето на признаване в печалбата или загубата на Маржа на договорената услуга (CSM), при предоставяне на услугите, и корекцията на риска за нефинансов риск, тъй като свързаният риск изтича с периода на изтичане на срока на договора.

Въздействие на промените върху собствения капитал към 31.12.2021 г., от преминаване от МСФО 4 към МСФО 17:

Видове пасиви/(активи) / Портфейл (продукт)	Оценка към 31.12.2021			Изменение в нетната оценка	Анализ на изменението
	МСФО 17		МСФО 4		
	Нетна Актив	оценка Пасив	Нетна оценка Пасив		
Бъдещи събития (МСФО 4) / Остатъчно покритие (МСФО 17)	238	10 995	13 236	2 479	Съгласно МСФО 17 се прави актуална оценка на щетимостта по всеки вид застраховка (без спестовните), докато по МСФО 4 оценката е на база премия по застрахователно-технически план, по който има риск премията да е подценена или надценена
Злополука	-	39	44	5	
Критично заболяване	5	38	71	38	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	73	-	147	220	
Спестовно животозастраховане	155	10 416	8 265	(1 996)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	5	474	4 515	4 046	
Рискова застраховка	-	28	194	166	
Резерв за предстоящи плащания (МСФО 4) / Възникнали щети (МСФО 17)	-	381	283	(99)	Изменението е от занижени допускания на по-късен етап
Злополука	-	34	87	53	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	-	151	89	(62)	
Спестовно животозастраховане	-	34	24	(10)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	13	36	23	
Рискова застраховка	-	150	47	(103)	
Корекция за нефинансов риск, Остатъчно покритие	-	301	-	(301)	
Злополука	-	1	-	(1)	
Критично заболяване	-	1	-	(1)	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	-	2	-	(2)	
Спестовно животозастраховане	-	283	-	(283)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	13	-	(13)	
Рискова застраховка	-	1	-	(1)	

Видове пасиви/(активи) / Портфейл (продукт)	Оценка към 31.12.2021			Изменение в нетната оценка	Анализ на изменението
	МСФО 17		МСФО 4		
	Нетна Актив	оценка Пасив	Нетна оценка Пасив		
Корекция за нефинансов риск, Възникнали щети	-	10	-	(10)	Съгласно МСФО 4 не се заделя подобен резерв/пасив, поради разликата се дължи изцяло на нововъведението, съгласно МСФО 17
Злополука	-	1	-	(1)	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	-	4	-	(4)	
Спестовно животозастраховане	-	1	-	(1)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	-	-	-	
Рискова застраховка	-	4	-	(4)	
Общо пасиви към 31.12.2021 г.	238	11 689	13 519	2 069	
Злополука	-	75	131	55	
Критично заболяване	5	39	71	37	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	73	157	236	152	
Спестовно животозастраховане	155	10 734	8 289	(2 290)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	5	500	4 551	4 056	
Рискова застраховка	-	183	241	58	

Въздействие на промените върху собствения капитал към 31.12.2022 г., от преминаване от МСФО 4 към МСФО 17:

Видове пасиви/(активи) / Портфейл (продукт)	Оценка към 31.12.2022			Изменение в Нетната оценка	Анализ на изменението
	МСФО 17		МСФО 4		
	Нетна Актив	оценка Пасив	Нетна оценка Пасив		
Бъдещи събития (МСФО 4) / Остатъчно покритие (МСФО 17)	601	9 430	11 765	2 936	Съгласно МСФО 17 се прави актуална оценка на щетимостта по всеки вид застраховка (без спестовните), докато по МСФО 4 оценката е на база премия по застрахователно-технически план, по който има риск премията да е подценена или надценена
Злополука	-	48	66	18	
Критично заболяване	5	29	66	42	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	182	-	22	204	
Спестовно животозастраховане	320	7 989	7 802	133	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	1 364	3 783	2 419	
Рискова застраховка	94	-	26	120	
Резерв за предстоящи плащания (МСФО 4) / Възникнали щети (МСФО 17)	-	141	141	-	Няма промяна в способа на изчисление, поради което няма разлики
Злополука	-	42	42	-	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	-	20	20	-	
Спестовно животозастраховане	-	35	35	-	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	8	8	-	
Рискова застраховка	-	36	36	-	
Корекция за нефинансов риск, Остатъчно покритие	-	187	-	(187)	
Злополука	-	1	-	(1)	
Критично заболяване	-	1	-	(1)	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	-	3	-	(3)	
Спестовно животозастраховане	-	155	-	(155)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	25	-	(25)	
Рискова застраховка	-	2	-	(2)	

Видове пасиви/(активи) / Портфейл (продукт)	Оценка към 31.12.2022			Изменение в Нетната оценка	Анализ на изменението
	МСФО 17		МСФО 4		
	Нетна Актив	оценка Пасив	Нетна оценка Пасив		
Корекция за нефинансов риск, Възникнали щети	-	4	-	(4)	Съгласно МСФО 4 не се заделя подобен резерв/пасив, поради разликата се дължи изцяло на нововъведението, съгласно МСФО 17
Злополука	-	1	-	(1)	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	-	1	-	(1)	
Спестовно животозастраховане	-	1	-	(1)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	-	-	-	
Рискова застраховка	-	1	-	(1)	
Общо пасиви към 31.12.2022 г.	601	9 762	11 906	2 745	
Злополука	-	92	108	16	
Критично заболяване	5	30	66	41	
Допълнителна застраховка (без критично заболяване)	182	24	42	200	
Спестовно животозастраховане	320	8 180	7 837	(23)	
Застраховка, свързана с инвестиционен фонд	-	1 397	3 791	2 394	
Рискова застраховка	94	39	62	117	

VI. Измерване – значителни преценки и оценки

Оценки на бъдещи парични потоци

При оценката на бъдещите парични потоци, Застрахователят ще включи по безпристрастен начин, цялата разумна и подкрепима информация, която е налична без ненужни разходи или усилия към датата на отчета. Тази информация включва както вътрешни, така и външни исторически данни за искове и друг опит, актуализирани, за да отразяват текущите очаквания за бъдещи събития.

Оценките на бъдещите парични потоци ще отразяват мнението на Застрахователя за текущите условия към датата на отчета, стига оценките на всички съответни пазарни променливи да са в съответствие с наблюдаваните пазарни цени.

Когато оценява бъдещите парични потоци, Застрахователят ще вземе предвид текущите очаквания за бъдещи събития, които могат да повлияят на тези парични потоци. Въпреки това, очакванията за бъдещи промени в законодателството, които биха променили или освободили настоящо задължение или биха създали нови задължения по съществуващи договори, няма да бъдат взети под внимание, докато промяната в законодателството не бъде въведена по същество.

Паричните потоци в рамките на договора са тези, които са свързани пряко с изпълнението на договора, включително тези, за които Застрахователят има право на преценка относно сумата или времето. Те включват плащания към (или от името на) притежатели на полици, парични потоци от придобиване на застраховка и други разходи, които са направени при изпълнение на договори. Паричните потоци за придобиване на застраховки и други разходи, които са направени при изпълнение на договори, включват както преки разходи, така и разпределение на постоянни и променливи общи разходи.

Паричните потоци ще бъдат приписани на дейности по придобиване, други дейности по изпълнение и други дейности на ниво местно предприятие, като се използват техники за изчисляване на разходите въз основа на дейности. Паричните потоци, свързани с придобиване и други дейности по изпълнение, ще бъдат разпределени към групи договори, като се използват методи, които са систематични и рационални и ще се прилагат последователно към всички разходи, които имат подобни характеристики. Застрахователят обикновено ще разпредели паричните потоци от придобиване на застраховки към групи договори въз основа на общите премии за всяка група, разходите за обработка на искове въз основа на броя искове за всяка група и разходите за поддръжка и администриране въз основа на броя на действащите договори в всяка група.

Сконтони проценти

Като цяло Застрахователят ще използва и определи безрисковите сконтони проценти, като използва наблюдаваните криви на доходност от сайта на EIOPA (https://www.eiopa.europa.eu/index_en). Застрахователят не прави допълнителни корекции на тези проценти - например за неликвидност на задълженията.

Корекции на риска за нефинансов риск

Корекциите на риска за нефинансов риск ще бъдат определени, за да отразят компенсацията, която Застрахователят би изисквала за поемане на нефинансов риск и нейната степен на избягване на риска. Те ще бъдат определени поотделно за животозастрахователните и общозастрахователните договори и ще бъдат разпределени по групи договори въз основа на анализ на рисковите профили на групите.

Корекциите на риска за нефинансов риск ще бъдат определени с помощта на следните техники:

- Корекцията за застрахователен (нефинансов) риск се изчислява като 99,5 процентил на нормалното разпределение на бъдещия, нетен (входящи потоци минус изходящи потоци), месечен, недисконтиран, отрицателен, паричен поток за компанията (ЖЗК „Съгласие“) по застрахователна дейност.

Марж на договорената услуга (CSM)

Марж на договорената услуга (CSM) на група договори се признава в печалбата или загубата, за да отрази услугите, предоставени през всяка година, чрез идентифициране на единиците за покритие, разпределяйки Маржа на договорената услуга (CSM), оставащ в края на годината (преди каквото и да е разпределение) по равно за всяка единица за покритие, предоставена през годината и които се очаква да бъдат предоставени през следващите години. Застрахователят признава в печалбата или загубата сумата от Марж на договорената услуга услугите (CSM), разпределена за единици за покритие, предоставени през годината. Броят на единиците за покритие е количеството услуги, предоставени от застрахователните договори на Застрахователя, определени като се вземе предвид за всеки договор количеството на предоставените ползи и очаквания период на покритие. Единиците за покритие ще бъдат преглеждани и актуализирани на всяка отчетна дата. Застрахователят ще определи единиците за покритие на количеството услуги по видове договори, които са както следва:

Брой договори към началото на отчетния период

FSC LOB	31.12.2022 '000 лв.
Застраховка „Живот“	1 127
Рента Защита	19
Застраховка „Живот“ на кредитополучатели	1 513
Срочна застраховка „Живот“	1 007
Пенсионна	17
Женитбена и детска застраховка	892
Фондполица	693
Допълнителна застраховка „Злополука“	2 172
Застраховка „Критично заболяване“	168
Злополука	897
Общо	8 505

Целта на освобождаване на Марж на договорената услуга (CSM) в печалбата или загубата е да отразява услугите по застрахователния договор, предоставени през всеки период.

МСФО 17 Застрахователни договори не уточнява как да се определят единиците за покритие. Затова ръководството на Застрахователя прилага преценка и взема предвид всички уместни факти и обстоятелства, за да определи систематичен и рационален метод за оценка на услугите по застрахователния договор, предоставени за всяка група договори. Моделът, по който се предоставят услугите, е важна преценка, която трябва да се направи при измерването на групи от застрахователни договори.

За застрахователните договори, които предоставят както застрахователно покритие, така и инвестиционни услуги, оценката на количеството на ползите включва определяне на относителното тегло на ползите, предоставени на притежателя на полицата от тези

услуги, определяне на това как ползите, предоставени от всяка услуга, се променят през периода на покритие и обобщаване тези различни ползи.

За да определи относителното тегло на ползите, осигурени от застрахователно покритие и инвестиционни услуги, Застрахователят като цяло ще вземе предвид продажните цени за услугите, ако са били предлагани самостоятелно и ще коригира количеството на ползите за всяка услуга пропорционално на тези самостоятелни продажни цени. Самостоятелната продажна цена за дадена услуга може да бъде доказана от наблюдавани цени, когато Застрахователят продава тази услуга отделно на притежатели на полици със сходни характеристики.

VII. Представяне и оповестяване

МСФО 17 Застрахователни договори променя значително начина, по който се представят и оповестява информацията за застрахователните договори, договори за презастраховане, договори с пряко участие и с негарантиран доход

Съгласно МСФО 17, портфейли от застрахователни договори и инвестиционните договори с допълнителен негарантиран доход, които са активи, и тези, които са пасиви, и портфейли на договори за презастраховане, които са активи и тези, които са задължения, се представят отделно в отчета за финансовото положение. Всички права и задължения, произтичащи от портфолио от договори, ще бъдат представени на нетна основа; Следователно балансите като застрахователни вземания и задължения и заеми за притежатели на полици вече няма да се представят отделно. Всички активи или пасиви, признати за парични потоци, възникващи преди признаването на свързаната група от договори (включително всички активи за парични потоци за осигуряване на пари), също ще бъдат представени в същата договорна позиция като свързаните с него портфейли на договори.

Съгласно МСФО 17 Застрахователни договори, суми, признати в отчета за печалба или загуба, по Застрахователни договори се разделят в:

- а) резултат от застрахователната услуга, включващ разходи за застрахователни приходи и застрахователни услуги; и
- б) приходи или разходи за застрахователно финансиране.
- в) сумите от договорите за презастраховане ще бъдат представени отделно.

Резултат от застрахователната услуга

За застрахователни договори, които не се измерват с помощта на Подход на разпределение на премията (PAA), застрахователните приходи за всяка година представляват промените в пасивите за остатъчно покритие, свързани с услуги, за които Застрахователят очаква да получи възнаграждение на премии, свързани с възстановяването на паричните потоци за генериране на договорите.

Изискванията в МСФО 17 за признаване на застрахователни приходи през периода на покритие ще доведат до по-бавно признаване на приходите в сравнение с текущата практика на Застрахователя да признае приходите, когато е записани премията по договорите.

Разходите, свързани директно с изпълнението на договорите, ще бъдат признати за печалба или загуба като разходи за застрахователни услуги, като цяло, когато са възникнали. Разходите, които не се отнасят пряко до изпълнението на договорите, ще бъдат представени извън резултата от застрахователната дейност.

Инвестиционните компоненти няма да бъдат включени в разходите за застрахователни приходи и застрахователни услуги по МСФО 17 Застрахователни договори.

Сумите, възстановени от презастрахователи и презастрахователни разходи, вече няма да се представят отделно като печалба или загуба, тъй като Застрахователят ще ги представи на нетна основа като „нетни разходи от презастрахователни договори“, но информацията за тях ще бъде включена в оповестяванията.

Всички промени в корекцията на риска за нефинансовия риск, признати в печалбата или загубата, ще бъдат включени в резултата от застрахователната дейност.

Застрахователни финансови приходи и разходи

Съгласно МСФО 17, промените в балансовите стойности на групи договори, произтичащи от ефектите на времевата стойност на парите, финансовия риск и промените в тях, обикновено се представят като застрахователни финансови приходи или разходи. Те включват промени в оценката на групи договори, причинени от промени в стойността на базисните позиции (с изключение на добавяния и тегления).

Оповестяване

МСФО 17 изисква обширни нови оповестявания относно суми, признати във финансовите отчети, включително подробни равнения на договори, ефекти от новопризнати договори и информация относно очаквания модел на възникване на договорения марж на услугите (CSM), както и оповестявания относно съществени преценки, направени при прилагането на МСФО 17. Ще бъдат разширени оповестяванията относно естеството и степента на рисковете от застрахователни договори, презастрахователни договори и инвестиционни договори с негарантиран доход. Оповестяванията обикновено ще се извършват на по-подробно ниво, отколкото съгласно МСФО 4, предоставяйки по-прозрачна информация за оценка на ефектите от договорите върху финансовите отчети.

Модифициран ретроспективен подход

Застрахователят ще приложи Модифицирания ретроспективен подход при преминаване към МСФО 17. Целта на модифицирания ретроспективен подход е да се постигне възможно най-близкият до ретроспективното приложение резултат, като се използва разумна и подкрепима налична информация без излишни разходи или усилия.

3.3.2. Очаквано въздействие на МСФО 9 Финансови инструменти, в сила от 1 януари 2023 г. за Застрахователите, приет от ЕС

МСФО 9 Финансови инструменти замества МСС 39 Финансови инструменти: Признание и оценяване, считано от 1 януари 2023 г., като въвежда значителни промени в класификацията по оценяване на финансовите активи и нов модел за оценяване и представяне на очакваната кредитна загуба свързана с обезценка на финансови активи. Включва се и нов начин за отчитане на хеджирането.

Ръководството на Застрахователя идентифицира следните области, в които се очаква ефект от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти:

- Класификацията и оценяването на финансовите активи на Застрахователя следва да бъдат прегледани на база на новите критерии, които взимат под влияние договорените парични потоци за активите на бизнес модела, по които те са управлявани.
- Класификация и оценяване на финансовите активи, в резултат на прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти:

- Вземанията, класифицирани като „Текущи вземания“ по МСС 39 към 31 декември 2022 г., считано от 1 януари 2023 г. се класифицират и оценяват като „Дългови инструменти по амортизирана стойност“.
- ДЦК, класифицирани като „Финансови активи на разположение за продажба“, печалбите и загубите са признати през ДВД по МСС 39 до 31 декември 2022 г., считано от 1 януари 2023 г. се класифицират и оценяват като „Финансови активи по справедлива стойност“ през ДВД.
- Корпоративни и дългови инструменти, класифицирани като „Финансови активи на разположение за продажба“ през печалбата и загубата по МСС 39 до 31 декември 2022 г., считано от 1 януари 2023 г. се класифицират като „Финансови активи по справедлива стойност“ през печалбата и загубата.
- Капиталови инструменти - акции и дялове, класифицирани като „Държани за търгуване“, определени по справедлива стойност през печалбата и загубата по МСС 39 към 31 декември 2022 г., считано от 1 януари 2023 г. се класифицират като „Финансови активи по справедлива стойност“ през печалбата и загубата.
- ДЦК, класифицирани като „Държани за търгуване“, определени по справедлива стойност през печалбата и загубата по МСС 39 до 31 декември 2022 г., считано от 1 януари 2023 г. се класифицират като „Финансови активи по справедлива стойност“ през печалбата и загубата.

Изискванията към класификацията и оценяването по МСФО 9 Финансови инструменти не оказват съществено влияние върху дейността на Застрахователя, защото всички финансови активи, които ще бъдат оценявани по справедлива стойност, се отчитат по справедлива стойност и по МСС 39.

Преминаването към МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2023 г. е регламентирано в „Правила за счетоводна отчетност“ на ЖЗК „Съгласие“ АД, приети с решение на Съвета на Директорите, отразено в протокол № 20 от 12.12.2022 г.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Застрахователя за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Съгласно МСФО 9 категориите за оценяване включват 3 отчетни групи: финансови активи по амортизирана стойност; финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, които заместват категориите, съгласно МСС 39 – финансови активи държани до падеж, кредити и вземания и финансови активи държани за търгуване.

Тъй като по-голямата част от финансовите активи на Застрахователя се оценяват по справедлива стойност преди и след прехода към МСФО 9, не се очаква новите изисквания за класификация да окажат съществено въздействие върху общия собствен капитал на Застрахователя към 1 януари 2023 г. Общият собствен капитал на Застрахователя е засегнат до степента на ефекта от прекласификациите между категориите на измерване. Очакваният ефект върху приемането на МСФО 9 не е значителен.

Във връзка с влизането в сила на МСФО 9, Ръководството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.5% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена.

МСФО 9 засяга класификацията и оценката на финансовите активи, държани към 1 януари 2023 г., както следва:

Финансови активи	МСС 39		МСФО 9	
	Категория	Балансова стойност '000 лв.	Категория	Балансова стойност '000 лв.
Дългосрочни финансови активи	Финансови активи на разположение за продажба	278	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278
Дългосрочни финансови активи	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност (държани за търгуване)	4 086	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалба или загуба	4 086
Краткосрочни финансови активи	Финансови активи, държани за търгуване	21 199	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалба или загуба	21 199
Пари и парични еквиваленти	Амортизирана стойност (Кредити и вземания)	248	Амортизирана стойност	248
Вземания по застрахователни договори	Кредити и вземания	243	Амортизирана стойност	243
Търговски и други вземания	Кредити и вземания	113	Амортизирана стойност	113
Вземания по договори за репо сделки	Кредити и вземания	1 166	Амортизирана стойност	1 166
		27 333		27 333

Обобщено ефектът от първоначално прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти върху финансовите активи на Застрахователя, може да се представи както следва:

	Финансови активи '000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	27 333
Първоначален ефект прилагане на МСФО 9	-
Балансова стойност към 1 януари 2023 г.	27 333

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при съставянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Застрахователят е приел да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Застрахователят:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Застрахователя по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на животозастрахователни услуги. Застрахователните приходи са представени в пояснение 26.

Признаването като приход на премиите по животозастраховане се извършва на база сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице през отчетния период; в тази сума се включват еднократните премии по договори, влизащи в сила през отчетния период и дължимите премии през отчетния период; предплатените премии, събрани през отчетния период се признават за приход в зависимост от условията по договора. В случаите, когато по застрахователни договори със срок на действие три и повече от три години е уговорено разсрочено плащане на премиата на периоди, по-малки от една година, в зависимост от характера на продуктите се начислява цялата годишна премия, или само премиата с падежи през отчетния период. Брутните записани премии не се признават, когато бъдещите парични постъпления по тях не са сигурни.

Когато по силата на застрахователния договор премиите са дължими на вноски, всяка предстояща сума за получаване към датата на отчета и призната за приход се отразява като вземане.

Записаните премии се показват брутно от дължимите комисиони на агенти.

В случаите на съзастраховане само частта на застрахователя от общата сума на премиите се признава като приход.

В отстъпените премии на презастрахователи се включват дължимите премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във връзка с презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори по пряко застраховане и активно презастраховане. Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на отчета, се отразяват като задължение.

Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като дял на презастрахователите и в случаите, когато уреждането на взаимоотношенията с презастрахователите е в следващ отчетен период.

4.5. Други приходи

За да определи дали и как да признае приходи, Застрахователят използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признание на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Застрахователят удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Застрахователят признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Застрахователят удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходът от продажба на активи се признава, когато Застрахователят е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.6. Разходи

Аквизиционните разходи се признават като разходи на застрахователя за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер като разход през отчетния период, в който са възникнали. Счетоводното третиране на комисионните на застрахователните посредници следва счетоводното третиране на премийния приход. Разходите за възнаграждение на агенти и брокери се начисляват за периода, за който се отнася съответния премийен приход.

Калкулираните аквизиционни разходи се приспадат от премиите при определяне на пренос-премийния резерв, а при определяне на математическия резерв по застраховки „Живот“ се приспадат чрез т.нар. „цилмерови квоти“.

Разходите за застрахователни суми и полагащото се участие в допълнителен доход, включително и разходите за уреждане на претенции се отчитат при тяхното възникване в отчета за всеобхватния доход.

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.8. Нематериални активи

Нематериалните нетекущи активи се оценяват първоначално по себестойност. В случаите на самостоятелно придобиване те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнескомбинация, себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер   2 години
- Лицензи   7 години
- Други   7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи от Застрахователя е в размер на 700 лв.

4.9. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и оборудване се извършва по препоръчителния подход, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и оборудване се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Застрахователят да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и оборудване, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Застрахователя, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и оборудване се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Транспортни средства 4 години
- Компютърно оборудване 2 години
- Офис оборудване 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и оборудване се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за доходите на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за машините и съоръженията на Застрахователя е в размер на 700 лв.

4.10. Лизинг

Застрахователят като лизингополучател

За новите договори Застрахователят преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение“. За да приложи това определение, Застрахователят извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- дали Застрахователят има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора

- дали Застрахователят има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Застрахователят оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Застрахователя като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Застрахователят признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Застрахователя, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Застрахователят амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Застрахователят също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Застрахователят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Застрахователя.

За да определи диференциалния лихвен процент, Застрахователят:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране; или
- използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Застрахователя и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Застрахователят ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Застрахователят е избрал да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и оборудване, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в Застрахователя. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Застрахователя. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Застрахователя, а не от съответния лизингодател.

4.11. Тестове за обезценка на машини и съоръжения

При изчисляване размера на една потенциална обезценка Застрахователят дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други – на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Застрахователя изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Застрахователя, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Застрахователя.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Застрахователя, ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Инвестиционни имоти

Застрахователят отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в

зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата като „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“, включени в „Други приходи и разходи, нетно“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Застрахователя, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Застрахователят да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Застрахователят отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

4.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Застрахователят стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Застрахователят ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по сделката, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.14. Финансови активи

С цел последващото им оценяване финансовите активи на Застрахователя, с изключение на хеджиращите инструменти, се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи на разположение за продажба;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Застрахователя. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват,

когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Застрахователя, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Застрахователя спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя въз основа на пазарните цени към края на месеца или по други приложими методи, за всеки финансов инструмент.

4.14.1. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Застрахователя включват застрахователни, търговски и други задължения и задължения по репо сделки.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.14.2. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа (репо сделки)

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Застрахователя. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за финансовото състояние, когато Застрахователят получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Застрахователят взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за финансовото състояние. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във

финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.24.1.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Застрахователят има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити с оригинален падеж до 3 месеца.

4.17. Застрахователни операции

През 2022 г., Застрахователят прилага МСФО 4 – Застрахователни договори. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Застрахователя е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.18. Застрахователни договори

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Застрахователя. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Застрахователят да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за периода.

Застрахователят сключва следните видове застрахователни договори:

Застраховка „Живот” и рента:

- Застраховка „Живот” с покритие на рисковете „смърт” или „доживяване на определена възраст или по-ранна смърт”;
- Застраховка за пенсия или рента, включваща спестовна част и задължение за еднократни или периодични плащания, дължими след изтичане най-малко на една година от плащането на премията или на първата разсрочена вноска.

Застраховка „Живот”, свързана с инвестиционен фонд:

- Застраховка, осигуряваща застрахователно покритие на риска „смърт”.

Допълнителна застраховка:

Застраховка, осигуряваща допълнителни застрахователни покрития, включващи което и да е или комбинация от:

- Смърт, вследствие на злополука;
- Трайно загубена или намалена работоспособност вследствие на злополука;
- Временна неработоспособност вследствие на злополука;
- Критични заболявания.

Застраховка „Злополука”:

Основни покрити рискове:

- Смърт в резултат на злополука
- Трайно намалена или загубена работоспособност в резултат на злополука

Допълнителни покрити рискове (по избор):

- Временна неработоспособност в резултат на злополука
- Медицински разходи в резултат на злополука
- Дневно плащане за болничен престой в резултат на злополука
- Хирургическо лечение в резултат на злополука

Детска застраховка

Основни покрити рискове:

- Доживяване на Застрахования на крайната дата на застрахователния договор;
- Трайно намалена или загубена работоспособност на Застрахования в резултат на злополука над 50 %.

Допълнителни рискове:

- Освобождаване от плащане на премии в случай на смърт или трайно намалена или загубена работоспособност на Застрахования над 50% в резултат на злополука, възникнала след началото на застрахователния договор;
- Временна неработоспособност на Застрахования в резултат на злополука;
- Временна неработоспособност на Застрахования в резултат на общо заболяване;
- Трайно намалена или загубена работоспособност на Застрахования в резултат на общо заболяване или инфекциозно заболяване;
- Смърт на Застрахования за лица над 14 навършени години.

4.19. Застрахователни пасиви

Застрахователните резерви (застрахователни пасиви) се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Застрахователя чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила. Застрахователните резерви се посочват в отчета за финансовото състояние

на Застрахователя в брутен размер, както и частта на презастрахователя. Когато застраховането се извършва в чуждестранна валута, в същата валута се създават и резервите за него.

Изменението на застрахователните резерви спрямо стойността им към края на предходния отчетен период се посочва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Изменението на дела на презастрахователите в застрахователните резерви се посочва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Промяна в застрахователните пасиви, нетно”.

През 2022 г. и 2021 г. в дейността си ЖЗК „Съгласие“ АД прилага действащ презастрахователен договор.

Видовете застрахователни резерви са съгласно Кодекса за застраховане и Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

4.20. Адекватност на резервите

Периодично актюерът на Застрахователя прави оценка дали образуваните резерви са достатъчни, за да покрият очакваните бъдещи плащания. Съгласно изискванията на нормативната уредба стойността на заделените технически резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни, сигурни и доходоносни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание бъдещите парични потоци, свързани с плащане на обезщетения, разходи и приходи от премии.

4.21. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Застрахователя отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резерв от последваща оценка на финансови активи на разположение за продажба е съставен от печалбите и загубите, признати в друг всеобхватен доход, от преоценка на дългова ценна книга.

Другите резерви включват общи резерви, формирани с решение на собственика за допълнителни вноски.

Натрупаните печалби включват текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички трансакции със собствениците на Застрахователя са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Застрахователят отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Застрахователят очаква да изплати.

Застрахователят не управлява задължителни или доброволни пенсионни фондове. Изплащането на пенсии остава задължение на Националния Осигурителен Институт. Застрахователят плаща данък върху дохода на физически лица, вноски за социално и здравно осигуряване, както и за "Универсален пенсионен фонд", съгласно действащата в страната нормативна уредба. Разходите за пенсионно осигуряване се признават в отчета доходите за периода, за който се отнасят.

4.23. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Застрахователя и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Застрахователят е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.24. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Застрахователя, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.24.4.

4.24.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните

юрисдикции, в които Застрахователят извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.24.2. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

За лизинг на офис помещения обикновено следните фактори са най-подходящи:

- значителни санкции за прекратяване (или за неудължаване), обикновено Застрахователят е сигурен, че ще удължи (или няма да прекрати).
- Ако се очаква подобрения на лизинговите права да имат значителна остатъчна стойност, обикновено Застрахователят с разумна сигурност ще удължи срока на договора (или няма да прекрати прекрати).
- В други случаи Застрахователят преразглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

Повечето опции за удължаване на договорите за офиси и превозни средства не са включени в лизинговите задължения, тъй като Застрахователят може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса.

4.24.3. Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Застрахователят не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

4.24.4. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.24.5. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Застрахователя през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.24.6. Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Застрахователя. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на компютърно оборудване и софтуер.

4.24.7. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.24.8. Адекватност на резервите

Преценките и допусканията се преразглеждат периодично и са базирани на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които са възможни предвид текущите обстоятелства, прави се анализ също така доколко може да се разчита на преценките и допусканията.

Преценките и допусканията, за които съществува значителен риск могат да причинят значими корекции в балансовите стойности на активите и пасивите в следващата финансова година предвид:

Естеството на застрахователния бизнес изисква употребата на счетоводни преценки и допускания, за да се определят вероятните/очакваните щети и свързаните с тях разходи за Застрахователя по застрахователни договори, в сила към датата на отчета за финансовото състояние. Оценката на щетите се разглежда периодично и осъвременява при набрана нова информация.

Застрахователните задължения се осчетоводяват на базата на натрупаната информация и на база статистически и емпирични оценки. Въпреки това действителните разходи, може да се различават от оценката. Претенциите и разходите по тях са трудно прогнозируеми, поради съществуващи множество обстоятелства, влияещи върху тях.

При изчисление на резервите се правят редица предположения, оценки и допускания, предвид на което действителните резултати могат да се отклоняват от очакваните.

4.24.9. Пандемия от коронавирус (COVID-19)

Извършена е преценка при разглеждане на въздействието, което пандемията на коронавирус (COVID-19) е оказала или може да има върху Застрахователя въз основа на известната информация. Това съображение се разпростира върху естеството на предлаганите продукти и услуги, клиентите, веригата на доставки, персонала и географските региони, в които Застрахователят оперира. Различно от посоченото в конкретни бележки, понастоящем не изглежда нито съществено въздействие върху финансовите отчети, нито значителни несигурности по отношение на събития или условия, които могат да повлияят на Застрахователя неблагоприятно към датата на отчитане или впоследствие в резултат на пандемията на коронавирус (COVID-19).

Влиянието на кризата породена от пандемията доведе до значителни спадове и силни флуктуации в пазарните цени на финансовите пазари през 2021 г. В края на 2021 г. и началото на 2022 г. стойностите на финансовите активи се възстановяват и са относително стабилни.

През 2022 г. ефектът, пряко отдаден на пандемията на коронавирус (COVID-19), върху дейността на Застрахователя намалява, като случаите на застрахователни събития в следствие на това намаляват като брой, спрямо 2021 г., а техният дял в общите разходи за застрахователни суми е под 10%.

4.24.10. Военен конфликт между Русия и Украйна

През февруари 2022 г. взаимоотношенията между Украйна и Руската федерация, ескалират поради официалното признаване от Руската федерация на два отделили се от Украйна региона - Донецката народна република и Луганската народна република. В резултат на тази ескалация на 24 февруари 2022 г. Руската федерация започва военни операции срещу Украйна.

В отговор на нахлуването на Русия в Украйна през месец февруари 2022 г. много държави наложиха различни санкции и експортен контрол, включително допълнителни ограничения по отношение на руския държавен дълг; разширено ембарго върху търговията, вноса и износа; санкции срещу множество лица и компании, включително големи руски финансови институции; ограничения на капиталовия пазар (секторни санкции) за ново финансиране за посочени руски компании; забрани за нови инвестиции в определени услуги. Определени санкции бяха наложени и на Беларус.

Войната допълнително повиши цените на енергията, особено в Европа, утежнявайки инфлационния натиск във време, когато разходите за живот вече се покачваха бързо по света поради продължаващите въздействия на пандемията COVID-19. Тъй като предприятията в много икономики преминават през по-високи разходи за енергия, транспорт и труд, инфлацията достига високи нива, принуждавайки централните банки да затегнат паричната политика по-бързо от очакваното.

Във връзка с продължаващия конфликт и висока несигурност за скорошно прекратяване оценката на икономически последици за световната икономика е трудно прогнозируема.

Като резултат ограничителните мерки и санкции към Руската федерация и руските компании, доведоха до спад в цените на техните ценни книжа.

Към началото на военния конфликт ЖЗК „Съгласие“ АД притежава инвестиции в колективни фондове за дялово инвестиране (локализирани в Централна Европа), които инвестират в ценни книжа на емитенти от Източна Европа, в т.ч. Руската федерация, което прави Застрахователя косвен инвеститор в тези ценни книжа. Като първоначален ефект ЖЗК Съгласие отчита съществен спад в стойността на тази инвестиция, която заема съществен дял от портфейла към началото на военния конфликт. В тази връзка Ръководството предприема мерки за минимизиране на експозицията, като към 31.12.2022 г. тя заема под половин процент от портфейла. Ръководството няма информация колективния фонд за дялово инвестиране да продължава да инвестира в дружества и активи, в обхвата на санкциите.

5. Нематериални активи

Нематериалните активи на Застрахователя включват придобити софтуерни продукти. Балансовата им стойност за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин:

	Софтуер '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари 2021 г.	359	359
Салдо към 31 декември 2021 г.	359	359
Салдо към 1 януари 2022 г.	359	359
Салдо към 31 декември 2022 г.	359	359
Амортизация		
Салдо към 1 януари 2021 г.	(357)	(357)
Начислена амортизация	(1)	(1)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(358)	(358)
Салдо към 1 януари 2022 г.	(358)	(358)
Начислена амортизация	(1)	(1)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(359)	(359)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	1	1
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	-	-

Всички разходи за амортизация и от обезценка са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Административни разходи“. Разходът за амортизация за текущия период е в несъществен размер. Застрахователят не е заложил нематериални активи като обезпечение по свои задължения. ЖЗК „Съгласие“ АД няма бъдещи ангажменти и договорености за придобиването на нематериални активи.

6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването на Застрахователя включват компютърна и офис техника, транспортни средства, офис обзавеждане и активи с право на ползване (наем на офис). Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Актив с право на ползване сгради ‘000 лв.	Оборудване и стопански инвентар ‘000 лв.	Подобрения на нает актив ‘000 лв.	Компютърно оборудване ‘000 лв.	Транспортни средства ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2022 г.	842	69	91	42	176	1 220
Новопридобити активи	19	-	-	1	-	20
Салдо към 31 декември 2022 г.	861	69	91	43	176	1 240
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	(254)	(36)	(27)	(37)	(167)	(521)
Амортизация	(85)	(10)	(9)	(4)	(9)	(117)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(339)	(46)	(36)	(41)	(176)	(638)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	522	23	55	2	-	602

	Актив с право на ползване сгради ‘000 лв.	Оборудване и стопански инвентар ‘000 лв.	Подобрения на нает актив ‘000 лв.	Компютърно оборудване ‘000 лв.	Транспортни средства ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2021 г.	837	69	91	52	176	1 225
Новопридобити активи	5	-	-	5	-	10
Отписани активи	-	-	-	(15)	-	(15)
Салдо към 31 декември 2021 г.	842	69	91	42	176	1 220
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2021 г.	(169)	(26)	(18)	(46)	(150)	(409)
Отписани активи	9	-	-	15	-	24
Амортизация	(94)	(10)	(9)	(6)	(17)	(136)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(254)	(36)	(27)	(37)	(167)	(521)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	588	33	64	5	9	699

Активите с право на ползване (офис) са представени като част от имоти, машини и съоръжения, а задълженията като задължения по лизингови договори в пасива на отчета за финансовото състояние (пояснение 7).

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

ЖЗК „Съгласие“ АД няма бъдещи ангажименти и договорености за придобиването на имоти, машини и съоръжения.

Застрахователят не е заложил имоти, машини и оборудване като обезпечение по свои задължения.

7. Лизинг

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нетекущи задължения по лизингови договори	473	552
Текущи задължения по лизингови договори	95	89
Общо задължения по лизингови договори	568	641

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	до 1 год. ‘000 лв.	от 1 до 5 год. ‘000 лв.	над 5 год. ‘000 лв.	общо ‘000 лв.
Лизингови плащания	113	425	87	625
Финансови разходи	(18)	(38)	(1)	(57)
Нетна настояща стойност	95	387	86	568

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2021 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	до 1 год. ‘000 лв.	от 1 до 5 год. ‘000 лв.	над 5 год. ‘000 лв.	общо ‘000 лв.
Лизингови плащания	110	421	186	717
Финансови разходи	(21)	(50)	(5)	(76)
Нетна настояща стойност	89	371	181	641

През 2019 г. Застрахователят е придобило автомобил при условията на договор за финансов лизинг. Придобитият автомобил по договор за финансов лизинг е включен в състава на транспортните средства като активи с право на ползване автомобили с цена на придобиване 54 хил. лв. и към 31.12.2022 г. е с нулева балансова стойност.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания към 31.12.2022		
	до 1 година ‘000 лв.	от 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Лизингови плащания	9	8	17
Финансови разходи	(1)	-	(1)
Нетна настояща стойност	8	8	16

Застрахователят наема офис площи. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Застрахователя) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Застрахователят класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и оборудване (пояснение б).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Застрахователя, освен ако Застрахователят има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Застрахователя да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата, Застрахователят трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. по договори за лизинг, признати като активи с право на ползване сгради, са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	до 1 год.	от 1 до 5 год.	над 5 год.	общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Лизингови плащания	104	417	87	608
Финансови разходи	(17)	(38)	(1)	(56)
Нетна настояща стойност	87	379	86	552

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Застрахователят е избрал да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2022 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори (отчетени като разходи за външни услуги, включени в пояснение 31), са в размер на 22 хил. лв. (спрямо 20 хил. лв. за 2021 г.).

Разходите за лихви по лизингови договори са включени във финансовите разходи за годината на ред „Други финансови приходи и разходи, нетно“ от отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, за годината, приключваща на 31 декември 2022 г. са в размер на 22 хил. лв. (спрямо 24 хил. лв. за 2021 г.).

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори, които са признати като пасиви в отчета за финансовото състояние, за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., е 114 хил. лв. (спрямо 111 хил. лв. за 2021 г.).

Изменението във финансовите задължения и възникналите парични потоци може да бъде проследено в следващата таблица:

	Краткосрочна	Дългосрочна	Общо
	част	част	
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2021 г.	86	636	722
<i>Непарични промени:</i>			
- Индексация	1	5	6
- Начислени лихви	24	-	24
- Рекласификация	89	(89)	-
<i>Парични промени:</i>			
- Плащания	(111)	-	(111)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	89	552	641

	Краткосрочна част ‘000 лв.	Дългосрочна част ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	89	552	641
<i>Непарични промени:</i>			
- Индексация	3	16	19
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.	92	568	660
<i>Непарични промени:</i>			
- Начислени лихви	22	-	22
- Рекласификация	95	(95)	-
<i>Парични промени:</i>			
- Плащания	(114)	-	(114)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	95	473	568

8. Инвестиционни имоти

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	31 декември ‘000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	103
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	1
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	104
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	7
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	111

Инвестиционните имоти не са заложен като обезпечение по заеми. През периода Застрахователят не е отчетел приходи от наем от отдаване на инвестиционни имоти.

9. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
<i>Финансови активи на разположение за продажба:</i>		
Ценни книжа и дългови облигации	278	293
<i>Финансови активи, отчетани по справедлива стойност в отчета за печалбата или загубата, определени като такива при първоначалното признаване:</i>		
Ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа – акции, дялове в договорни фондове и корпоративни облигации	4 086	5 251
	4 364	5 544

9.1. Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са деноминирани в български лева и се търгуват на публична фондова борса. Отчитат се по справедлива стойност. Справедливата им стойност е определена въз основа на техните котирани цени към датата на финансовия отчет. Печалбите и загубите са признати в друг всеобхватен доход (нетна загуба 15 хил. лв.).

Финансовите активи на разположение за продажба представляват придобити държавни ценни книжа емитирани от Министерство на финансите на Р. България, гарантирани от държавата. Справедливата им стойност, включително начислената лихва към 31 декември 2022 г., е както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Справедлива стойност:		
Държавни ценни книжа, Р. България	278	293
	<u>278</u>	<u>293</u>

Инвестициите са придобити в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането за инвестиране собствени средства с цел покриване на задължения по застрахователни договори при осъществяване на застрахователната дейност.

Учредени са банкови гаранции в полза на възложител по обществена поръчка в размер на 92 хил. лв. с падеж 31 август 2025 г. В тази връзка са предоставени като обезпечение държавни ценни книжа, които към 31 декември 2022 г. имат справедлива стойност в размер на 125 хил. лв. (2021 г.: 86 хил. лв.).

9.2. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са определени като такива при първоначално признаване, представляват инвестиции в договорни фондове, акции и корпоративни облигации, закупени и управлявани с цел създаване и поддържане на инвестиционни сметки на клиенти по договори за Застраховка Живот, свързани с инвестиционен фонд.

Финансовите активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсови котировки към датата на финансовия отчет.

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Справедлива стойност:		
Дялове в колективни инвестиционни схеми	4 054	5 200
Корпоративни облигации, свързани с хедж фонд	32	51
Общо	<u>4 086</u>	<u>5 251</u>

Печалбите и загубите са признати в отчета за доходите на ред „Загуба от финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно” (Пояснение 33).

За повече информация относно кредитния риск, свързан с дългосрочните финансови активи, на който е изложен Застрахователят (виж пояснение 43.2.2.).

Вижте пояснение 4.13. за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Застрахователя относно финансовите инструменти, включващо цели и политики на мениджмънта, е представено в пояснение 43.

10. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи	1 януари 2022 ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Текущи пасиви			
Компенсирuеми отпуски и пенсионни възнаграждения	3	-	3
	3	-	3
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	3	-	3

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби за предходния период могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи	1 януари 2021 ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2021 ‘000 лв.
Текущи пасиви			
Компенсирuеми отпуски и пенсионни възнаграждения	4	(1)	3
	4	(1)	3
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	4	(1)	3

Застрахователят не е признал отсрочен данъчен актив (13 хил. лв.) върху загубата си за пренасяне към 31 декември 2022 г. (127 хил. лв.), поради спазване на принципа на предпазливост и изискванията на МСС 12 „Данъци върху печалбата“ отсрочени данъчни активи, да се признават само при очакване за достатъчни данъчни печалби в бъдещето. Ръководството на Застрахователя приема за правилно отсрочения актив върху загубата да бъде само оповестен.

11. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди са държани за търгуване и включват инвестиции в корпоративни акции, придобити при условията на договори за репо на ценни книжа и корпоративни облигации, които са държани за търгуване в краткосрочен период.

	Справедлива стойност	
	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):		
Инвестиции в акции	13 382	11 465
Инвестиции в дялове в колективни инвестиционни схеми	2 738	3 071
Инвестиции в корпоративни облигации	-	118
Инвестиции в държавни ценни книжа	5 079	5 898
	21 199	20 552

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет.

Печалбите и загубите са признати в отчета за доходите на ред „Печалби/(загуби) от финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно” (пояснение 33).

12. Вземания по застрахователни договори

	2022 ‘000 лв	2021 ‘000 лв
Вземания за начислени премии по застрахователни договори, брутно	335	288
Обезценка	(102)	(83)
Вземания по съзастрахователни договори	10	6
Общо вземания по застрахователни договори	243	211

Във вземанията са включени вземания по активни застрахователни договори.

Балансовата стойност на оповестените вземания по застрахователни операции се доближава до тяхната справедлива стойност към датата на отчета за финансовото състояние.

13. Търговски и други вземания

	2022 ‘000 лв	2021 ‘000 лв
Търговски вземания	12	12
Авансови плащания	24	8
Вземания за дивиденди	70	46
Начислени падежирали лихви по корпоративни облигации и ДЦК	7	4
	113	70

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Застрахователя са прегледани относно индикации за обезценка.

14. Вземания по договори за репо сделки

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Главница по договор за репо сделки на ценни книжа	1 121	250
Начислени лихви	45	20
	1 166	270

Вземанията по договори за репо сделки възникват по 3 договора с падежи 28.06.2023 г. и 12.06.2023 г. и лихвени проценти, съответно в размер на 4.5% и 4%

15. Пари и парични еквиваленти.

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	57	94
- евро	191	3
Пари и парични еквиваленти	248	97

Към 31 декември 2022 г. Застрахователят няма блокирани пари и парични еквиваленти.

16. Собствен капитал

16.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Застрахователя се състои от 118 000 броя обикновени акции с номинална стойност в размер на 100 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Застрахователя.

	2022 Брой акции	2021 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	118 000	118 000
Общ брой акции, издадени и напълно платени към 31 декември*	118 000	118 000

Разпределение на акционерния капитал на Застрахователя е както следва:

	31 декември 2022 Брой акции	31 декември 2022 %	31 декември 2021 Брой акции	31 декември 2021 %
„Уеб Финанс Холдинг“ АД	86 740	73.51%	98 100	83.136%
„Тексим Банк“ АД	-	-	11 700	9.915%
ПОК „Съгласие“ АД	8 200	6.95%	8 200	6.949%
НДФ Конкорд фонд 7 Саут-ийст Юръп	390	0.33%	-	-
НДФ Динамик Конкорд Фонд-8	11 310	9.58%	-	-
Алтернативен Инвестиционен Фонд АД	11 360	9.63%	-	-
	118 000	100 %	118 000	100 %

През периода Тексим Банк АД прехвърля всички притежавани акции на НДФ Динамик, част от които по-късно са прехвърлени на НДФ Конкорд Фонд-7 САУТ ИЙСТ ЮРЪП. В края на периода Уеб Финанс Холдинг АД прехвърля част от притежаваните акции на Конкорд Фонд-8 Алтернативен Инвестиционен Фонд АД.

17. Резерв от последваща оценка на финансови активи на разположение за продажба*

Резултатът от последваща оценка на финансови активи на разположение за продажба към 31 декември 2021 г., представлява акумулиран отрицателен преоценъчен резерв в размер на 52 хил. лв. (2021 г.: отрицателен преоценъчен резерв в размер на 37 хил. лв.).

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Начално салдо за периода	(37)	(27)
Отрицателни разлики от преоценка през периода	(15)	(10)
Крайно салдо за периода	(52)	(37)

18. Други резерви

	Общи резерви ‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2021г.	242
Разпределен финансов резултат	20
Салдо към 31 декември 2021г.	262
Салдо към 31 декември 2022 г.	262

19. Застрахователни пасиви

	2022 ‘000 лв	2021 ‘000 лв
Пренос – премиен резерв	325	614
Дял на презастрахователя	(194)	(142)
Резерв за предстоящи плащания	283	344
Дял на презастрахователя	(142)	(61)
Математически резерв	7 861	8 272
	8 133	9 027
Резерв по застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд	3 773	4 492
Застрахователни резерви	12 242	13 722
Дял на презастрахователя	(336)	(203)
Застрахователни пасиви, нетно	11 906	13 519

Застрахователните резерви на ЖЗК „Съгласие“ АД за 2022 г. и 2021 г. са формирани при спазване на изискванията Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

Задълженията по видове продукти са както следва:

	2022 ‘000 лв	2021 ‘000 лв
Пренос – премиен резерв	131	472
Застраховка „Живот“	7	74
Дял на презастрахователя	(2)	(38)

	2022 ‘000 лв	2021 ‘000 лв
Застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд	12	27
Дял на презастрахователя	(2)	(5)
Допълнителна застраховка	69	165
Дял на презастрахователя	(47)	(17)
Злополука	179	59
Дял на презастрахователя	(113)	(15)
Срочна застраховка „Живот“	57	261
Дял на презастрахователя	(30)	(65)
Детска застраховка	1	28
Дял на презастрахователя	-	(2)
Резерв за предстоящи плащания	141	283
Застраховка „Живот“	36	12
Дял на презастрахователя	(1)	-
Застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд	9	44
Дял на презастрахователя	(2)	(8)
Допълнителна застраховка	54	89
Дял на презастрахователя	(34)	-
Срочна застраховка „Живот“	58	100
Дял на презастрахователя	(22)	(53)
Детска застраховка	-	12
Злополука	126	87
Дял на презастрахователя	(83)	-
Математически резерв	7 861	8 272
Застраховка „Живот“	5 184	5 599
Бонус класическа Застраховка „Живот“	3	3
Допълнителна застраховка „Критично заболяване“	65	71
Пенсия и рента	13	14
Детска застраховка	2 596	2 585
	8 133	9 027
Резерв по застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд	3 773	4 492
	11 906	13 519

Застрахователните резерви са изчислени въз основа на:

- Пренос-премиен резерв – за изчисление на този резерв са използвани данни за действащите към 31.12.2022 г. полици;
- Резерв за предявени и неизплатени претенции (висящи плащания) – използвани са данни от регистъра на сметите на Застрахователя за предявените и неизплатени към 31 декември 2022 г. претенции;
- Резерв за възникнали, но непредявени щети –стойността на резерва за възникнали, но непредявени претенции е изчислена чрез три различни статистически модела, основани на развитието на претенциите през последните 10 години, като получените резултати са анализирани и е избран метода, даващ най-адекватна стойност на резерва;

- Математическият резерв е формиран на база данни действащите към 31.12.2022 г. дългосрочни полици, без полиците по застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд.
- Запасен фонд не е формиран към 31 декември 2022 г., тъй като не съществува необходимост от заделяне на такъв резерв, предвид липсата на колебания в развитието на щетимостта ;
- Резерв за бонуси и отстъпки не е формиран, тъй като по условията на застрахователните договори и вътрешните правила в Застрахователя, бонуси и отстъпки се правят само в случаите на подновяване на полица от страна на застрахованото лице и изчисляване на квотата на щета по изтеклата полица.

Използвани са следните методи за изчисляване на резервите:

Пренос-премиен резерв:

За всички застраховки от портфейла пренос-премиеният резерв е заделян по метода на точната дата, съгласно чл. 84 от Наредба № 53. Към края на 2022 г. размерът на резерва възлиза на 325 хил. лв.

База за изчисление на резерва съответства на базата за признаване на премиения приход в годишния отчет на Застрахователя. Премиите се начисляват като приход на базата на сумата платима за целия период за полици, платими еднократно или за един застрахователен период на застрахователния договор – в случай, че премията се плаща на вноски.

Направен е тест за адекватност на пренос – премиения резерв, в резултат на което стойността му е завишена по следните класове застраховки и стойности:

- Рискава застраховка "Живот" (в т.ч. "Кредитополучател") – от стойност 54 289 лв. на стойност 56 512 лв.
- Допълнителна застраховка (в т.ч. "Критично заболяване") – от стойност 21 904 лв. на стойност 69 429 лв.
- Злополука – от стойност 165 688 лв. на стойност 179 010 лв.

Резерв за предстоящи плащания:

Формиран е при спазване на изискванията на чл. 89-91 от Наредба № 53. Той включва сумите за предявени и неизплатени претенции (RBNS), възникнали и непредявени претенции (IBNR) и резерв за разходи за ликвидация на претенции.

За определяне на резерва за предявени, неизплатени претенции е използван метода „Претенция по претенция“, съгласно чл. 90 от Наредба № 53. Общата сума на резерва за предстоящи плащания към 31.12.2022 г. е 283 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. Застрахователят отчита дял на презастрахователя в резерва за предстоящи плащания в размер на 142 хил. лв.

Стойността на резерва за възникнали, но непредявени претенции по отделни видове застраховки е изчислена чрез статистически метод на база анализ на претенциите към компанията, и по – конкретно на хронологията на възникване, предявяване и изплащане на претенциите.

Математически резерв:

Математическият резерв е сума от индивидуалните резерви, изчислени по проспективния метод, съгласно чл. 86 от Наредба № 53, отделно за всеки действащ застрахователен договор по застраховки, съдържащи спестовен елемент и рискова застраховка „Живот“. За застрахователни договори, при които задълженията са в чуждестранна валута, стойността на резерва е изчислена в съответната валута. Размерът на математическия резерв, включително резерва за капитализирана стойност

на пенсиите към края на 2022 г. е 7 861 хил. лв. и съставлява над 64% от стойността на резервите.

Резервът за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд, в размер към края на 2022 г. от 3 773 хил. лв., е образуван за покриване на задълженията по застрахователни договори, при които инвестиционният риск се носи от притежателя на полицата. Резервът за застраховка „Живот“, свързана с инвестиционен фонд се определя в размер, равен на инвестиционните единици по всеки застрахователен договор към края на отчетния период. При разсрочено плащане на премиите стойността на резерва се увеличава с нетната неинвестирана застрахователна премия по съответния договор.

20. Задължения по договори за репо на ценни книжа

Към началото на предходния период Застрахователя има задължение по договор за репо на ценни книжа. През настоящият период няма такива задължения. Промените през предходния период в задълженията на Застрахователя, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Краткосрочна част ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
1 януари 2021 г.	3 570	3 570
<i>Парични потоци:</i>		
Плащания на главница	(11 347)	(11 347)
Постъпления	7 777	7 777
31 декември 2021 г.	-	-

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за възнаграждения на персонала	(607)	(613)
Разходи за осигуровки	(95)	(98)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(702)	(711)

Всички разходи, представени по-горе, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за персонала“.

22. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетение при пенсиониране	12	12
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	12	12
Текущи:		
Други краткосрочни задължения към персонала	21	21
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	21	21
Общо задължения към персонала	33	33

Текущата част на задълженията към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и заплати и осигуровки за последния месец от 2022 г., които следва да бъдат уредени през 2023 г.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината и провизиите за натрупани неизползвани отпуски са представени, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Провизии за пенсиониране и неизползван отпуск в началото на годината	33	43
Намаление на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години и неизползван отпуск	-	(10)
Провизии за пенсиониране и неизползван отпуск в края на годината	33	33

23. Задължения по застрахователни договори

Задълженията по застрахователни договори включват предплатени застрахователни премии и задължения към съзастрахователи.

	2022 ‘000 лв	2021 ‘000 лв
Авансово преведени суми по застрахователни договори	199	186
Задължения към съзастрахователи	-	6
	199	192

24. Търговски и други задължения

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Задължения към доставчици	3	1
Задължения към Гаранционен фонд	14	16
Задължения към застрахователни агенти и брокери	5	5
	22	22

25. Данъчни задължения

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Данък върху доходите на физическите лица	60	67
Данък върху разходите по ЗКПО	1	1
	61	68

26. Премиен приход

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Брутни записани премии	4 713	4 665
Отписани премии	(48)	(55)
	4 665	4 610

Относителният дял на основните видове застраховки в застрахователния портфейл на Застрахователя по размер на премиен приход за 2022 г. и 2021 г. е както следва:

Видове застраховки	2022	2022	2021	2021
	Премиен приход '000 лв.	Относителен дял %	Премиен приход '000 лв.	Относителен дял %
Застраховка Живот	2 990	64.10%	2 889	62.67%
Живот, свързана с инвестиционен фонд	375	8.04%	409	8.87%
Детска застраховка	358	7.67%	391	8.48%
Допълнителна застраховка	174	3.73%	174	3.77%
Срочна застраховка Живот	601	12.88%	607	13.17%
Злополука	167	3.58%	140	3.04%
	4 665	100%	4 610	100%

27. Отстъпени премии на презастрахователи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Общо отстъпени премии	(316)	(199)
	(316)	(199)

Относителният дял на основните видове застраховки в застрахователния портфейл на Застрахователя по размер на отстъпени премии за 2022 г. и 2021 г. е както следва:

Видове застраховки	2022	2022	2021	2021
	Премиен приход '000 лв.	Относителен дял %	Премиен приход '000 лв.	Относителен дял %
Живот, свързана с инвестиционен фонд	(5)	1.58%	(5)	2.51%
Допълнителна застраховка	(24)	7.60%	(16)	8.04%
Срочна застраховка Живот	(245)	77.53%	(148)	74.37%
Злополука	(42)	13.29%	(30)	15.08%
	(316)	100%	(199)	100%

28. Застрахователни суми и обезщетения и получени суми и обезщетения от презастрахователи

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	(4 264)	(3 990)
Получени суми и обезщетения от презастрахователи	178	91
	(4 086)	(3 899)

През 2022 г. и 2021 г. са изплатени следните обезщетения по групи застраховки:

Видове застраховки	2022	2022	2021	2021
	Изплатени обезщетения '000 лв.	Относителен дял %	Изплатени обезщетения '000 лв.	Относителен дял %
Застраховка Живот	(3 171)	74.38%	(2 857)	71.60%
Женитбена и детска застраховка	(378)	8.86%	(226)	5.66%
Живот, свързана с инвестиционен фонд	(295)	6.92%	(566)	14.19%
Рискова застраховка Живот	(375)	8.79%	(272)	6.82%
Допълнителна застраховка	(21)	0.49%	(36)	0.90%
Пенсия и рента	(1)	0.02%	(3)	0.08%
Злополука	(23)	0.54%	(30)	0.75%
	(4 264)	100%	(3 990)	100%

През 2022 г. и 2021 г. получените суми и обезщетения от презастрахователи по групи застраховки, са както следва:

Видове застраховки	2022	2022	2021	2021
	Получени суми и обезщетения '000 лв.	Относителен дял %	Получени суми и обезщетения '000 лв.	Относителен дял %
Рискова застраховка Живот	176	98.88%	75	82.4%
Злополука	2	1.12%	8	8.8%
Живот, свързана с инвестиционен фонд	-	-	8	8.8%
	178	100%	91	100%

29. Промяна в застрахователни пасиви, нетно

	2022 '000 лв.	2021 '000 лв.
Приходи от освободени застрахователни резерви	5 518	3 803
Разходи за заделени застрахователни резерви	(4 038)	(4 479)
Приходи от презастрахователни резерви	2 563	1 878
Разходи за презастрахователни резерви	(2 430)	(1 694)
	1 613	(492)

30. Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват разходите за комисионни на застрахователните агенти, разходи за изготвяне на застрахователни договори и включването им в застрахователния портфейл, разходи за реклама и административни разходи, свързани с изготвяне на оферти, сключването на договори и подновяване на вече сключени договори.

Застрахователят отсрочва платените комисионни за срока на застрахователните договори.

Преки аквизиционни разходи

В преките аквизиционни разходи се включват аквизиционните комисионни, разходи за изготвяне на застрахователни договори и за включването им в застрахователния портфейл.

Косвени аквизиционни разходи

Косвените аквизиционни разходи включват разходите за реклама и административни разходи, свързани с изготвянето на оферти, сключването на договори и подновяването на вече сключени договори.

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Преки аквизиционни разходи	(84)	(89)
Косвени аквизиционни разходи	(3)	(5)
Общо аквизиционни разходи	(87)	(94)

31. Административни разходи

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за материали	(18)	(16)
Разходи за външни услуги, в т.ч.:	(204)	(181)
- независим финансов одит	(10)	(10)
- договорени процедури	(7)	(7)
Разходи за амортизации	(118)	(127)
Разходи за данъци и такси	(53)	(46)
Други разходи	(64)	(63)
	(457)	(433)

Отчетените разходите за одиторски услуги през 2022 г. са в размер на 17 хил. лв. Другите услуги, различни от задължителния независим финансов одит, които се предоставят от одитора през 2021 г. и 2022 г. са по ангажименти за договорени процедури по отношение на годишните справки, изготвени съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за 2021 г. и за 2022 г.

32. Други приходи и разходи, нетно

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Предоставяне на услуги	21	24
Приходи от получени застрахователни комисионни	2	2
Печалба от промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	8	1
Отписани вземания по застрахователни договори от придобити портфейли от застрахователни договори	-	(6)
Начислена обезценка на вземания по застрахователни договори, нетно	(19)	(1)
Други приходи	-	3
Други разходи	(2)	(4)
Общо други приходи и разходи от дейността, нетно	10	19

33. Печалба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, определени като такива при първоначално признаване	472	942
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансови активи, държани за търгуване	7 500	4 341
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, определени като такива при първоначално признаване	(1 201)	(262)
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансови активи, държани за търгуване	(5 495)	(4 910)
Нетна печалба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1 276	111

Загубата от сделки с финансови активи е в размер на 31 хил. лв. (2021 г.: 8 хил. лв.), а печалбата от сделки с финансови инструменти е в размер на 177 хил. лв. (2021 г.: 170 хил. лв.).

34. Приходи от лихви

Приходите от лихви за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Приходи от лихви от финансови активи на разположение за продажба	12	10
Приходи от лихви от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначално признаване	176	240
Приходи от лихви по договори за репо на ценни книжа	25	13
	213	263

35. Други финансови приходи и разходи, нетно

Другите финансови разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за лихви по лизингови договори	(22)	(24)
Приходи от валутни операции	23	16
Разходи по валутни операции	(15)	(6)
Разходи за попечителски услуги и комисионни по сделки с финансови активи	(10)	(21)
Приходи от неустойки по договори	-	93
Приходи от финансираня на програми	10	1
	(14)	59

36. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2021 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Печалба/(Загуба) преди данъчно облагане	2 139	(759)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(214)	-
Данъчен ефект от:		
Корекции в намаление на финансовия резултат за данъчни цели	230	48
Корекции за увеличение на финансовия резултат за данъчни цели	(16)	(17)
Текущ (разход)/приход за данъци върху дохода	(230)	-
Приспадане на данъчни загуби от минали години	230	-
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	-	1
Разходи за данъци върху дохода	-	1

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи.

37. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Застрахователя включват акционерите, ключов управленски персонал и дружества от групата на собствениците.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

37.1. Сделки със собственици

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Дейност свързана със застраховането:		
Покупки на услуги	2	52
Дейност несвързана със застраховането:		
Покупки на услуги	-	1
	2	53

37.2. Сделки с дружества под общ контрол

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Дейност свързана със застраховането:		
Покупки на услуги	37	29
	37	29

37.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Застрахователя включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси и обезщетения	125	127
Разходи за социални осигуровки	5	6
Общо краткосрочни възнаграждения	130	133

Краткосрочните възнаграждения на ключовия управленски персонал са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Разходи за персонала“.

38. Разчети със свързани лица в края на годината

	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Текущи задължения към:		
- дружества под общ контрол и собственици	4	6
Общо текущи вземания от свързани лица	4	6

39. Безналични сделки

През 2022 г. Застрахователят не е осъществил инвестиционни или финансови безналични сделки.

40. Условни активи и условни пасиви

Учредени банкови гаранции в обслужваща банка, в размер на 92 хил. лв. в полза на възложител по обществена поръчка с падеж 31.08.2025 г.

41. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Таблицата по-долу представя финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност. Финансовите активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31 декември 2022 г.	Пояснение	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Ниво 3 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Активи					
Финансови активи на разположение за продажба					
Държавни ценни книжа	9	278	-	-	278
		278	-	-	278
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата					
Дялове в колективни инвестиционни схеми	9,11	-	6 792	-	6 792
Корпоративни облигации	11	-	32	-	32
Държавни ценни книжа	11	5 079	-	-	5 079
Акции	11	10 931	-	2 451	13 382
Общо		16 010	6 824	2 451	25 285
Нетна справедлива стойност		16 288	6 824	2 451	25 563

Обичайните техники използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3 са дисконтирани парични потоци при използване на дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковата премия, нетна балансова стойност на активите, дисконтирани парични потоци от дивиденди. Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност. Към 31 декември 2022 г. всички финансови активи от ниво 3 са оценени по метод на нетната балансова стойност на активите.

42. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Застрахователя могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Държавни ценни книжа	9	278	293
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, определени като такива при първоначално признаване	9	4 086	5 251
Финансови активи държани за търгуване, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	11	21 199	20 552
Кредити и вземания:			
Вземания по застрахователни договори	12	243	211
Търговски и други вземания	13	113	70
Вземания по договори за репо сделки	14	1 166	270
Пари и парични еквиваленти	15	248	97
		27 333	26 744
Финансови пасиви			
Задължения по лизингови договори	7	568	641
Задължения по застрахователни договори	23	199	192
Задължения към свързани лица	38	4	6
Търговски и други задължения	24	22	22
		793	861

Вижте пояснение 4.13 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти.

43. Рискове, свързани със застрахователната дейност и притежаваните финансови инструменти

43.1. Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

43.1.1. Застрахователен риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл.

Основните рискове, на които животозастрахователното дружество е изложено са:

- Смъртност – риск от загуба в резултат увеличаване смъртността на застрахованите лица над очакваното;
- Заболеваемост – риск от загуба в резултат увеличаване заболяемостта на застрахованите лица над очакваното ;
- Доживяване – риск от загуба в резултат доживяване на застрахованите лица с рентни застраховки над очакваното;
- Риск, свързан с възвръщаемост от направените инвестиции – риск от загуба когато възвръщаемостта на инвестициите се различава от очакваното.
- Риск, свързан с разходите – риск от загуба когато разходите се различават от очакваното;
- Риск от загуба при грешки свързани със застрахованите лица – когато лицата прекратят застрахователните си договори.

Застрахователят се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол директорът на дирекция Актюери извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от риск мениджъра в сътрудничество с актюерите и ръководството на Застрахователя.

При управление на застрахователния риск, Застрахователят осъществява внимателен подбор и внедряване на застрахователните стратегии и ръководни принципи, както и презастрахователни споразумения.

Въведени са застрахователни лимити, които да приведат в действие подходящи критерии за избор на риск. Вероятността Застрахователят да застрахова лица с високо-рисково професии е малка или тяхното застраховане би станало при условие на завишена премия. В застрахователните процедури на Застрахователя е включен и медицински скрийнинг, със застрахователни премии, зависими от здравословното състояние и семейната здравна история на кандидатите.

За договори, с покрит риск смърт или трайна нетрудоспособност, съществени фактори, които биха могли да увеличат общата честота на застрахователни претенции са епидемии, често срещани промени в начина на живот, естествени природни бедствия, резултатът от които е по-ранни или повече на брой подадени искове.

Застрахователният риск може да се повлияе и от правото на притежателя на полица да плати в намален размер или да не плати изобщо бъдещите премии или да прекрати договора. В резултат на това, сумата на застрахователния риск е обект на отношението на притежателя на полица.

Не се представя анализ на концентрацията на застрахователен риск по територии поради, факта че Застрахователят предлага застрахователни услуги само на територията на България, която е определена като един регион и счита че различните подрегиони имат един и същи риск.

Анализ на чувствителността на пасивите от промяна на застрахователния риск:

31 декември 2022 г.	Промяна в показател	Изменение на техническите резерви '000 лв.	Стойност на резерва след промяна '000 лв.	Изменение на финансовия резултат '000 лв.
Смъртност	+ 15%	-	12 242	(21)
Застрахователно-технически разходи	+ 5%	-	12 242	(62)
Възвръщаемост от инвестициите	+ 10%	-	12 242	48
31 декември 2021 г.	Промяна в показател	Изменение на техническите резерви '000 лв.	Стойност на резерва след промяна '000 лв.	Изменение на финансовия резултат '000 лв.
Смъртност	+ 5%	37	13 759	(37)
Застрахователно-технически разходи	+ 5%	14	13 736	(14)
Възвръщаемост от инвестициите	+ 10%	-	13 722	-

43.1.2. Граница на платежоспособност

Към края на отчетния период определената граница на платежоспособност е в съответствие с нормативните изисквания:

	2022 '000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи	
Записан акционерен капитал	11 800
Резерви и фондове	210
Неразпределени печалби от минали години, намалени с очакваните плащания по дивиденди и други отчисления	1 024
Нематериални активи	-
Общо собствени средства, намалени с нематериални активи	13 034
Граница на платежоспособност	661

Границата на платежоспособност към 31.12.2022 г. – 635 976 лв. по животозастраховане и 25 354 лв. по застраховка „Злополука“, съответстваща на обема на дейност и на задълженията на Застрахователя, е по-ниска от минималния гаранционен капитал – 11 600 000 лв. Предвид горното изчислението на коефициента на капиталовото покритие – 1.125 е извършено като отношение на собствените средства /13 033 784 лв./ и минималния гаранционен капитал /11 600 000 лв./.

Към края на предходния период определената граница на платежоспособност е в съответствие с нормативните изисквания:

	2021 ‘000 лв.
Собствени средства, намалени с нематериални активи	
Записан акционерен капитал	11 800
Резерви и фондове	225
Неразпределени печалби от минали години, намалени с очакваните плащания по дивиденди и други отчисления	1 783
Загуба от текущата година	(759)
Нематериални активи	(1)
Общо собствени средства, намалени с нематериални активи	13 048
Граница на платежоспособност	621

Границата на платежоспособност към 31.12.2021 г. – 595 560 лв. по животозастраховане и 25 354 лв. по застраховка „Злополука“, съответстваща на обема на дейност и на задълженията на Застрахователя, е по-ниска от минималния гаранционен капитал – 11 600 000 лв. Предвид горното изчислението на коефициента на капиталовото покритие – 1.125 е извършено като отношение на собствените средства /13 048 340 лв./ и минималния гаранционен капитал /11 600 000 лв./.

43.2. Политика на ръководството по отношение управление на рискове, свързани с финансови инструменти

Застрахователят осъществява инвестиционната си политика при спазване на високи професионални стандарти за управление на портфейли. Управлението на финансовите ресурси се осъществява на базата на утвърдената от Съвета на директорите инвестиционна политика. В Застрахователя функционира Инвестиционен комитет, който разглежда инвестиционните предложения.

Основните финансови инструменти, които Застрахователят притежава са парични средства и инвестиции във финансови инструменти, които възникват пряко от дейността.

	31 декември 2022г.		31 декември 2021 г.	
	Балансова стойност ‘000 лв.	Дял %	Балансова стойност ‘000 лв.	Дял %
Акции	13 382	49.60%	11 465	43.33%
Дялове в договорни фондове	6 792	25.18%	8 271	31.25%
Корпоративни облигации	32	0.12%	169	0.64%
Държавни ценни книжа	5 357	19.86%	6 191	23.39%
Вземания по договори за репо сделки	1 166	4.32%	270	1.02%
Парични средства на каса и по разплащателни сметки	248	0.92%	97	0.37%
	26 977	100%	26 463	100%

Вследствие на използването на финансови инструменти Застрахователят е изложен на различни видове финансов риск, най-значимите от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Застрахователя е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на финансовия портфейли на Застрахователя извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

43.2.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Притежаваните от Застрахователя финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Застрахователят се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Застрахователя до 31 декември 2022 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска.

За избягване на риска от концентрация, Застрахователят се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви.

Валутен риск

Застрахователят сключва застрахователни договори, извършва покупки, продажби и инвестиции основно в български лева и евро. Тъй като валутния курс български лев/евро е фиксиран, не съществува съществен валутен риск, произтичащ от евровите експозиции на Застрахователя.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск		Излагане на дългосрочен риск	
	EUR '000 лв.	USD '000 лв.	EUR '000 лв.	USD '000 лв.
31 декември 2022 г.				
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, определени като такива при първоначално признаване	-	-	659	-
Финансови активи, държани за търгуване	3 709	129	-	-
Пари и парични еквиваленти	191	-	-	-
Общо излагане на риск	3 900	129	659	-

	Излагане на краткосрочен риск		Излагане на дългосрочен риск	
	EUR ‘000 лв.	USD ‘000 лв.	EUR ‘000 лв.	USD ‘000 лв.
31 декември 2021 г.				
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, определени като такива при първоначално признаване	-	-	1 091	-
Финансови активи, държани за търгуване	4 080	130	-	-
Пари и парични еквиваленти	3	-	-	-
Общо излагане на риск	4 083	130	1 091	-

Лихвен риск

Застрахователят не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Застрахователя не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Застрахователя. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл. т. на чувствителността на Застрахователя спрямо промени в лихвените равнища.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

В следващата таблица е показана чувствителността към промените на номиналните лихвени проценти на финансовите активи на Застрахователя:

	Лихвен %	Лихвоносни ‘000 лв.	Безлихвени ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2022 г.				
Парични средства	от 0% до 0.1%	248	-	248
Дългови инструменти, гарантирани от държавата	от 0.01% до 5.75%	5 357	-	5 357
Корпоративни облигации	7.4%	32	-	32
Общо активи		5 637	-	5 637

	Лихвен %	Лихвоносни ‘000 лв.	Безлихвени ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2021 г.				
Парични средства	от 0% до 0.1%	97	-	97
Дългови инструменти, гарантирани от държавата	от 0.01% до 5.75%	6 191	-	6 191
Корпоративни облигации	от 7% до 7.4%	169	-	169
Общо активи		6 457	-	6 457

43.2.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск Застрахователят наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Застрахователят осъществява управлението на

риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Излагането на Застрахователя на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Групи финансови активи (баланси стойности)		
Финансови активи на разположение за продажба	278	293
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за печалбата или загубата	4 086	5 251
Финансови активи държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата)	21 199	20 552
Вземания по договори за репо сделки	1 166	270
Вземания по застрахователни договори	243	211
Презастрахователни активи	336	203
Търговски и други вземания	89	62
Пари и парични еквиваленти	248	97
	27 645	26 939

Ръководството на Застрахователя счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Застрахователя:

	До 1 г.	1 г.-5 г.	5 г.-10 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
31 декември 2022г.					
Парични средства в каса и банка	-	-	-	248	248
Вземания по застрахователни договори	243	-	-	-	243
Търговски и други вземания	89	-	-	-	89
ДЦК и дългови инструменти, гарантирани от държавата	1 673	3 093	591	-	5 357
Вземания по договори за репо сделки	1 166	-	-	-	1 166
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	6 792	6 792
Корпоративни облигации, свързани с хедж фонд	-	32	-	-	32
Акции	-	-	-	13 382	13 382
Общо активи	3 171	3 125	591	20 422	27 309

	До 1 г.	1 г.-5 г.	5 г.-10 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
31 декември 2021 г.					
Парични средства в каса и банка	-	-	-	97	97
Вземания по застрахователни договори	211	-	-	-	211
Търговски и други вземания	62	-	-	-	62
ДЦК и дългови инструменти, гарантирани от държавата	63	5 398	730	-	6 191
Вземания по договори за репо сделки	270	-	-	-	270
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	8 271	8 271
Корпоративни облигации, свързани с хедж фонд	-	-	51	-	51
Корпоративни облигации	-	118	-	-	118
Акции	-	-	-	11 465	11 465
Общо активи	606	5 516	781	19 833	26 736

При управлението на кредитния риск, Застрахователят работи само с авторитетни, кредитоспособни контрагенти. Застрахователят осъществява управлението на кредитния си риск като инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг. Кредитния риск е ограничен до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дългосрочният кредитен рейтинг на инвестициите на Застрахователя към 31 декември 2022 г. е представен в следващата таблица:

Ценна книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040013216	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2030020114	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040115219	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040119211	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040210218	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. Португалия	PTOTEVOE0018	BBB+	Fitch
Държавни ценни книжа, Р. България	XS1083844503	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. Полша	US857524AC63	A-	Fitch

Дългосрочният кредитен на инвестициите на Застрахователя към 31 декември 2021 г. е представен в следващата таблица:

Ценна книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040013216	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2030020114	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040115219	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040011210	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. България	BG2040210218	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. Португалия	PTOTEVOE0018	BBB	Fitch
Държавни ценни книжа, Р. България	XS1083844503	BAA1	Moody's
Държавни ценни книжа, Р. Полша	US857524AC63	A-	Fitch

Кредитен риск за Застрахователя може да възникне от неплащане на застрахователни премии при настъпил падеж. Салдата на вземанията по застрахователни договори се следят текущо, в резултат на което Застрахователят няма трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Освен това в застрахователната политика на Застрахователя е предвидено прекратяване на договори с просрочие над 90 дни. За периода на просрочието Застрахователят покрива застрахователния риск, като удържа рисковата премия от инвестиционната сметка на застрахования.

43.3. Анализ на ликвиден риск

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Застрахователя, като се предприемат и активни действия като поддържане на депозит „на виждане“, краткосрочни депозити от 6 месеца до 1 година.

Върху ликвидността на Застрахователя се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци на седмична и месечна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, съвета на директорите.

От започване на дейността на Застрахователя не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Застрахователят не е ползвало външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

44. Политика и процедура за управление на капитала

Целите на Застрахователя по отношение управлението на капитала са:

- Постигане на доходност съразмерна с поемането на минимален риск от инвестиране на застрахователните средства, за да се осигури максимална сигурност на застрахованите лица при реализиране на застрахователно събитие;
- Поддържане на висока ликвидност
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти;

- Осигуряване способността на Застрахователя да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- Осигуряване адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Застрахователят спазва капиталови изисквания в съответствие с Кодекса за застраховането – собствените средства, намалени с нематериалните активи по всяко време да бъдат най-малко равни на границата на платежоспособност или на минималния размер на гаранционния капитал, когато той е по-висок от границата на платежоспособност. Към 31 декември 2022 г. Застрахователят спазва регламентираните капиталови изисквания.

45. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали значителни събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Застрахователя.

46. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 28 февруари 2023 г.